

Ara (Bukaresztben is) 5 lej.

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ES NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77,
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZAM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ

SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évt. 262. szám

Péntek, 1926. november 19.

Több ezer lej értékű kottát kap 240 lejért!

MORAVETZ 1927 évi

Karácsonyi Zenealbum

118 oldalon 55 elsőrangú zenemű

és azonkívül egy 50.000 lejes

pályázati jogosítvány, számtalan más kedvezmény-
nyel. Vidékre is portómentesen ajánlva szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya
Brassó, Ferdinándkirály körut 6.

Éles kontraszt,

kiáltó ellentét van a trónbeszéd meleg, biztató hangja és a kormányzat magatartása, tényei között. Ugyanakkor, mikor a kormány a legmagasabb trón úján a kisebbségek lelki békéjének biztosítását helyezi kilátásba, olyan kormányzati intézkedések hírét vesszük, melyek a lelkek felzaklatására és nyugtalanítására alkalmasak.

Ezek között most csak a legfontosabbat, a leggyakorlatibb jelentőségűt emeljük ki: a magyar egyházaknak, illetőleg felekezeti tanároknak és tanítóknak nyújtandó államsegély kérdését.

Közismert dolog, hogy az Averescu-kormány a választási paktumban arra kötelezte magát, hogy a magyar tanszemélyzet tagjai számára ezután állami segítséget fog kiutalni. Kettős súlya és értéke volt e kötelezettségnek. Az egyik, hogy a kormány benne elismeri a magyar kultúra becsét, fontosságát és hasznát az állam konszolidációjában, a másik, hogy az anyagi támogatás révén kilátás nyílt az iskoláink biztosabb fenntartására és fejlesztésére.

Alig zajlottak le azonban a választások, rögtön megtörtént e nagyhorderejű megállapodás dolgában is a legfájóbb csalódás: a kormány, azon a címen, hogy a kasszában nem talált pénzt, s azzal a biztatással, hogy majd az új költségvetésben, az államsegély kiutalását megtagadta.

Most eljött az új költségvetés ideje. A pénzügyminiszter felvette a milliárdokat az állam közszükségleteinek fedezésére. Milliárdokat vett fel, de annyit mégsem, hogy minden miniszter meg lett volna elégedve a számára előirányzott summával. A legelégedetlenebb a közoktatásügyi miniszter, aki még a tárcáját is oda akarta dobni, mivel a tárcáját nem akarja megtölteni Lepadatu. De azt hiszik, hogy ama milliárdok követeli az oktatásügyi miniszter, melyeket a kormány a magyar oktatásügyi személyzet számára ígért? Azt hiszik, hogy az iskolák legfőbb vezetője azért akar lemondani, mivel az iskolázás színvonalát, összhangját és kulturfeladatait látja veszélyeztetve a magyar iskoláknak ígért államsegély megtagadása által? Szó sincs róla, mint ahogy, az új költségvetésben sincs

szó sem a paktumban vállalt, a többször nyomtatékosan kilátásba helyezett, s a mostani büdzsében biztosra ígért államsegély kiutalásáról. S ahogy bukaresti jelentések tudatják, ugyanakkor nincs szó a magyar tanítók és tanárok szubvenciójáról a költségvetésben, amikor más nemzeti kisebbségek számára jelentékeny összegek vannak benne felvéve.

Az Országos Magyar Párt képviselői és a magyar parlamenti csoport intenzív tárgyalásokat folytatnak a kormánnyal ebben az ügyben. Még eddig semmi nyoma annak, hogy valamelyes eredményt értek volna el, ellenben már volt alkalmunk a keserű csalódottság hangját hallani: a kormány ezáltal is elzárkózik az államsegély megadásától.

Valóban kritikus helyzet. Ez az első alkalom, amikor a választási megállapodás egy fontos pontját a kormánynak

Nem szűnik meg a magyar oktatásügyi sérelmeknek sorozata

Mindenki kap államsegélyt, csak a magyarok nem — A trónbeszéd nem állíthatja helyre a lelkek békéjét a megfelelő intézkedések nélkül

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A trónbeszéd, mely a romániai kisebbségek lelkibékéjének helyreállítását ígéri, elhangzott. Kétségtelenül, a király ajkairól országgá röpitett ígéretek rendkívüli fontosságúak: egyrészt azért, mert a választások után felburjánzott nagymennyiségű elégedetlenséget — legalább időlegesen — lecsapolják, más részt pedig azért, mert a trónbeszédben elhangzott kijelentések kötelező erejűek és legfelsőbb, többé és nem tagadható szankcióját jelentik annak, hogy a kisebbségeknek olyan problémáik és sérelmek vannak, melyek orvoslása nélkül nem lehet az ország népeinek lelkibékéjét helyreállítani.

A trónbeszéd a magyarizációjának megfelelően a kisebbségi politikusok és pártok körében vasárnap óta észrevehetően csillagodott a különben eléggé éles hangulat. Azonban ez a bizakodó higgadság mégis inkább vonatkozik a német pártokra, mint a magyarra. Így például Blaskovics szenátor-prelátus, a svábok vezetője, ma kijelentette, hogy a trónbeszéd a lehető legkellősebb hatást váltotta ki a német politikusok között és ezek után a németek a legnagyobb reménységgel néznek a közeljövő eseményei elé. Ezzel szemben

a magyar politikusok megelégedés tartózkodással nyilatkoznak

és csupán annak a jelentőségét hangsúlyozzák, hogy a kisebbségi kérdés egyáltalán belekerülhetett az uralkodó megnyitójába.

Mi az oka annak, hogy a mi szempontunkból nem mutatkozik olyan biztatónak a jövődő, mint a többi kisebbségek szempontjából?

A klasszifikált: kisebbségek

A magyarizát egyszerű és szomorú: a trónbeszédben benne vagyunk ugyan, de a gyakorlatban a kormány kisebbségi politikája lényegileg meg sem különbözik elődjeinek politikájától, sőt a legújabb jelek szerint főleg

iskolai és egyházi ügyekben sér-
relmeink még fokozódni fognak.

tényleg be lehetne és be kellene váltania, amikor egy további halasztó ürügy elfogadása menthetetlen gyöngeség, hogy ne mondjuk... gyávaság volna. Ha még ezt sem, ha még most sem!... hát szabad annyira együgyűeknek és félénkeknek lennünk, hogy még egy ily becsapottság után is mint a kormányt támogató párt és nép szerepeljünk?

A magyarság érdekében sok fájdalmat, csalódást, megalázást lehet, s lehetett eltűrni, de ahol már az erkölcs, az önérzet, a nemzeti öntudat kaphat halálos sebet, ott nincs helye a további bizalomnak, a neveltségességbe és megalázottságba fulladó naivitásnak.

A magyar tanítók és tanárok számára ígért államsegély sorsa legyen a próbakő, mely a Magyar Párt és a magyarság viszonyát a kormánnyal szemben eldönti. Vagy — vagy!

A kisebbségek osztályozódása, kormánykörökből kiszivárgó hírek szerint, ezáltal sem maradt el ez az osztályozás a régi recipe szerint most is a magyarság számlájára történt. Így például elterjedt hírek szerint

a költségvetésből újból kimaradtak a magyar intézmények,

annak ellenére, hogy a szászok újból megkapták az állami támogatást, sőt ezáltal első ízben a svábok is részesedtek Goldis és Petrovici jóindulatában.

Miután a költségvetést az egyes bizottságoknak és a parlament tagjainak még nem adták ki, nem lehet hitelesen tudni, hogy a fenti tény az általunk közölt formában fellel-e meg a valóságnak, az azonban bizonyos már, hogy a nagy tülekedésben

ismét mostohagyermeknek bi- zonyultunk.

Aki ismeri az iskolák és az egyházak helyzetét, az tudja, hogy az államsegélynek kulturális életünk egész vonalán milyen rendkívüli fontossága van. A magyar képviselők és a kisebbségi egyházak minden fáradozása főképpen odairányul most, hogy a költségvetésnek ezt a lehetetlenül igazságtalan elrendezését megváltoztassák és az államsegély kérdésében a kormányt legalább olyan méretű engedékenységre bírják, mint amilyen kikötéseket ebből a szempontból az ugynevezett választási paktum tartalmaz.

A többi sérelmek

Megemlékeztünk arról, hogy a hét végén a kormány egyes tagjai és a Magyar Párt valamint az egyházak vezetői közös értekezletre gyűltek össze, hogy megbeszéljék az elintézendő ügyeket. Ezen a politikai ebéden természetesen szóba fognak kerülni a többi aktuális sérelmek is, amelyeknek nagyobb része a tanév megnyitással áll összefüggésben.

100 lej Zürichben nyitáskor
2.86 svájci frank

Igy kívánni fogják a magyar delegátusok annak a sérelemnek az eliminálását, hogy a közoktatásügyi miniszterium

nem engedélyezte az állami iskolák tanárainak, hogy a felekezeti iskolákban óraadókként ki-segíthessenek.

Igy például 115798 szám alatt megtagadták az autorizációt a marosvásárhelyi református főgimnáziumtól. Ez a rendelkezés igen érzékenyen érinti a felekezeti iskolákat.

Ugyisint tiltakozni fognak a 60 perces tanórák ellen. Ha ugyanis keresztülvinnék azt az elvet, hogy egy-egy tanítási óra ténylegesen tartson, akkor a kisdíkoknak reggel nyolctól délután háromig egyfolytában az iskolában kellene ülniök. Ez a rendelkezés tehát pedagógiai képtelenség, eltekintve attól, hogy az ifjúságot teljesen megfosztaná szabad idejétől és a diákéletet ugyyszólván börtön né változtatná.

Ezen az apróbb sérelmeken kívül az államsegéllyel együtt természetesen megcsomónt vitás és nehéz probléma vár megoldásra, melyek egyelőre még nem kíváncznak nyilvánosságra. A tegnapielőtti trónbeszédnek semmiesetre sem lehetne méltóbb befejezése, mintha a kormány gyakorlati politikával mutatna arra rá, hogy nemcsak ígéret, hanem komoly program hangzott el a parlament megnyitóján.

Barabás Béla Budapesten

Nyilatkozik a Pesti Hírlapnak

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Barabás Béla, a román parlament szenátora tegnap Budapestre érkezett. A Pesti Hírlap munkatársa beszélgetett vele, s kijelentette, hogy Budapesten való időzésének semmi politikai célja sincs. Magánügyben, rokonai látogatására érkezett oda.

— Nem akarok, de nem is avatkozhatnék bele a magyar politikába — mondotta. Arra a kérdésre, hogy mi indította arra, hogy a szenátusban mandátumot vállaljon, kijelentette, hogy példaadással akart szolgálni a magyarságnak, hogy védje nyelvét, magyarságát, vallását, iskoláit, kulturáját Erdélyben.

— Sokan szememre vetették, — folytatta, — hogy egykori ellenzéki létemre, most Romániában ezt a szerepet vállaltam, de nekünk magyaroknak Romániában a kormányhatalommal kell tartanunk, mert kisebbségi életünk biztosítására csakis a hatalom birtokosainál találhatunk garanciát. A Magyar Párt első feladata az iskolaügy, hogy a kormánnyal történt megegyezésünk alapján a magyarság jogait biztosíthassuk. A román parlamenti életben a legélénkebb tevékenységet akarjuk kifejteni.

Végül kijelentette, hogy Nagy Vincének a perszonál-unióról mondott beszéde, minden komoly alapot nélkülöz.

Feloszlatták a magyar nemzetgyűlést

Megkezdődött a választási akció

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A magyar nemzetgyűlés tegnap utolsó ülésnapján harmadszori olvasásban elfogadták a kollegiumokról szóló törvényjavaslatot. A szavazás után a miniszterelnök átnyújtja a házelnöknek a kormányzó kéziratát. A kézirat a nemzetgyűlést megszüntetnek nyilváníja, a felsőházi törvényjavaslat törvényerőre emelkedésével az országgyűlés feléledésének tényét kimondta. Az ülészakot bekezeszti, s a választások után az országgyűlést január huszonötödikére egybe hívja. Utána Zsitvay házelnök rövid beszédben bucsuzott a nemzetgyűlés tagjaitól, megköszönve a maga nevében is a képviselők munkásságát.

A belügyminiszter ma nyilatkozott a közeli választásokról.

— A jelöléseket végleg lezártuk — mondotta — még csak egy-két jelentést várunk a vidékről és nyilvánosságra kerülnek a hivatalos jelölések. Ami a választások ügyét illeti, az erre vonatkozó első rendelet már holnap megjelenik. A gyűlekezés ügyét a legliberalisabban fogjuk kezelni ugy Budapesten, mint a vidéken, ugyszintén a leghumánusabb módon fogjuk kezelni a gyűlésekre vonatkozó engedélyeket is, hiszen a választási eljárás sürítve van, s mindössze két agitációs vasárnap áll rendelkezésre.

A nemzetgyűlés feloszlása után egy órával a főváros utcáin megjelentek az első választási plakátok Kállay Tibor aláírásával.

Letartóztatták Schultze bűntársát

Visnajeszki szerinti Schultze ártatlan — Három német detektív jön Kolozsvárra

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Constantinescu vizsgálóbíró rendeltére ma letartóztatták dr. Josef Visnajeszkyt, aki a néhány nappal ezelőtt letartóztatott Schulzenek bűntársa, s aki Bécsben és Varsóban mint pénzügynök kölcsönök közvetítésével foglalkozott. Ő hozta Schulzet Romániába.

Visnajeszkinek Schulzéhez való viszonya még most is tisztázatlan. Az a gyanu merült föl ellene, hogy a Schulze üzleteire vonatkozó kompromittáló iratokat, melyek a bukaresti ügyészségen feküdtek, ő lopta volna el. Visnajeszki annak idején egy mutatta be Schulzet, mint annak a banknak a vezérigazgatóját, mely a kölcsönök közvetítését fogja eszközölni, s aki neki is fölöttese.

Érdekes, hogy a mostani kihallgatás folyamán tagadják, hogy ilyen összeköttetésben állanak egymással. Mindketten azt vallják, hogy csak itt Romániában ismerkedtek meg s itt barátkoztak össze.

Visnajeszki hónapok óta Kolozsvárt lakik. Egy héttel ezelőtt súlyos mandulagyuladást kapott, úgy, hogy megoperálták. A Gyergvai szanatoriumban ápolták tegnap reggelig. Az elmúlt hét csütörtökén Niculescu sziguranca komisár elvette utlevelét, tegnapelőtt pedig annyira javult Visnajeszki állapota, hogy felkísérhették a sziguranca, ahol megkezdtek a kihallgatását. Ezután átköltözködött a Newyork szállóba, itt azonban tegnap

este letartóztatták és bekísérték az ügyéségi fogházba.

Mielőtt Visnajeszkit letartóztatták volna a Brassói Lapok munkatársa fölkereste őt és beszélgetett vele.

Visnajeszki, aki feltűnően sápadt és izgatott volt, az ágyban feküdt. Mellette állott egy sziguranca detektív.

Tudósítónknak arra a kérdésre, hogy mit szól Schulze elfogatásához, Visnajeszki ezeket mondta:

A hajam égnek mered, amikor a lapok cikkeit olvasom. Schulzet személyesen ismerem és a kolozsvári városkázán másolatok fekszenek arról, hogy Schulze huszonhat német városnak kölcsönt adott és Lengyelországnak huszonhárom millió marka kölcsönt közvetített. Az lehet, hogy Schulze az utóbbi hetekben anyagi zavarokkal küzdött. Amióta itt van, berlini bankja állandóan nagyobb összegeket küldött neki, míg most utóbbi a kiutalásokat végkép beszüntette. Az ügy korántsem olyan súlyos, mint azt a napilapok felfújják. Az igazság memsókára kiderül.

Ma távirat érkezett az ügyészséghez, a melyben a berlini rendőrség közli, hogy a Schulze elleni nyomozás kiterjesztése céljából három tagu puhatól bizottságot fognak Romániába küldeni, amely magával hozza Schulzenek bűnlajstromát is.

Constantinescu ügyész indítványára a bizottság III. szekciója Anca törvényszéki bíró elnöklete alatt Schultze vizsgálati fogságát még harminc napra meghosszabbította.

A szentmártoni rendház cellájában több levelet találtak, amelyben Metka elbucsuzik ismerőseitől, s kijelenti, hogy többet visza nem tér.

Metka László Odón negyven évig szolgált a tanügyet. Mint kiváló tanár a matematikát tanította. Ő volt egy időben a magyarországi premontrei gimnáziumok főigazgatója. Az öreg, nyugalomba vonult tanárt minden ismerőse szerette. Ongyilkosságának oka életuntság volt.

Pénteken lesz a kisebbségi politikai ebéd

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok tegnapi számában már közöltük, hogy a kisebbségek képviselői és delegátusai ezen a héten egy politikai ebéd keretében Goga, Petrovici és Lepadatu miniszterekkel megbeszélnek az égető kisebbségi problémákat. Megbízható helyről nyert értesülés szerint ez az ebéd e hét péntekjén lesz.

A BRASSÓI LAPOK a romániai magyarság ügyét szolgálja. Aki a Brassói Lapokra előfizet, a romániai magyarságot erősíti.

Ongyilkos lett egy nyugalmazott premontrei tanár

Félix-fürdőnél a vonat elé vetette magát

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma reggel hat órakor a belényesi tehervonat vezetője Félix-fürdő állomás mellett észrevette, hogy a sinek mentén emberi fej fekszik. Megállította a vonatot és a fehez tartozó test keresésére indultak. A közeli erdő szélén megtalálták a sin mellett a testet is és megállapíthatták, hogy a holttest Metka László Odóné, a nagyváradi premontrei rendház nyugalmazott igazgatójé, aki a rend egyik székházában Szentmárton községben nyugdíjban élt. A Brassói Lapok munkatársa azonnal felkereste Beke Boldizsárt, a premontrei rendház főnökét, aki elmondta, hogy Metka az utóbbi időben roppant ideges volt. Nem mozdult ki a szobájából. Tegnap aztán, mikor a rend Nagyváradon ülést tartott, Metka is bement a városba. Az utolsó, aki Metkával találkozott, Dénes Imre, a premontrei rendház intézője volt, aki megkérdezte tőle, hogy hová megy.

Metka azt felelte rá: Sétálok.

Mivel a késő esti órákban sem tért vissza a rendházba, keresni kezdték, de nem találták meg sehol.

A tehervonat vezetője végre nyomra vezette a kutatókat.

A népszövetség főtitkára Londonba érkezett

LONDON. A Daily Telegraph jelentése szerint Drumond, a népszövetség főtitkára Londonba érkezett, hogy a kormánnyal a decemberi népszövetségi tanács ülés napirendjének kényesebb kérdéseit megtárgyalja. A lap szerint a tanács leszerelési albizottsága december elején ülést tart.

Csehszlovákia nosztrifikálja a kassa-oderbergi vasút részvényeit

PRAGA. A Noviny Vecer jelentése szerint a kassa-oderbergi vasút részvényeinek nosztrifikálását már legközelebb végrehajtják. A magyar-cseh kormányok már megállapodtak a nosztrifikálás feltételeiben, ezt azonban még a minisztertanácsnak is jóvá kell hagynia. A nosztrifikálás után a vasutat államosítják, s a többi cseh vasúttal egységes vezetés alá kerül.

Spanyolország törli a költségvetésből a népszövetségi iroda tételét

MADRID. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A spanyol külügyminisztériumban értekezlet volt, amelyen a költségvetéssel kapcsolatban elhatározták, hogy a költségvetésből törlik a madridi népszövetségi spanyol iroda tételét.

Magyar-jugoszláv tárgyalások az áruszámitási tarifa ügyében

BELGRAD. A Vreme jelentése szerint magyar és jugoszláv delegátusok november tizenkilencedikén Budapesten konferenciára ülnek össze, amelyen kidolgozzák a magyar áruknak Triesztbe és Fiuméba Jugoszlávián át való szállításának, továbbá a magyar vasuti állomások és a jugoszláv adriai kikötő közötti áruszállítás tarifáit.

A szkupstina tegnapi ülésén a határterületen fekvő ingatlanok ügyeit rendező jugoszláv-román konvenciót tárgyalták. Nincsenek ajánlatára az egyezményt szótöbbséggel elfogadták.

Ügyeljen a „Teáskanna” védjegyére!

Kapható minden jobb fűszer- és csemegekereskedésben. — Nagybani lerakat:

Citrom Alakár teanagykereskedő, Brassó.
Árvaház-utca 21. Telefon 82.

Averescu tábornok meg van elégedve a kisebbségekkel

Csak a kisebbségek nincsenek megelégedve a miniszterelnökkel
A tábornok a többségi értekezleten nyilatkozik a politikai helyzetről

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A többség képviselői és szenátorai tegnap este hat órakor értekezletet tartottak a szenátus üléstermében. Az értekezleten végig Averescu tábornok-miniszterelnök beszélt. Visszapillantást vetett a kormány eddigi munkálkodására, majd a politikai helyzetet ecsetelve, visszatért egyesek ama kijelentésére, hogy ha a kormány mindazt végre akarja hajtani, amit a trónbeszéd ígér, akkor nyolc álló évig kell uralmon maradnia. Pedig ez a program csak öt törvényhozási ülészakra szól. Maradhat a kormány nyolc évig, de csak néhány hétig is. (!)

Mindenesetre addig, amíg az ország javára dolgozik (!)

Azután sorra vette az egyes politikai pártokat, s a kisebbségekről szólva, ezeket mondta:

— Személyesen nem vagyok híve a kisebbségi szervezkedésnek.

De a létező szervezetekről az a nézetem, hogy a legokosabb magatartás számukra ha a kormány mellett állanak, mert így többet

érhetnek el, mintha az ellenzékot támogatnák.

Eddigi magatartásuk csak örömmünkre szolgálhat (!)

Majd hangoztatta, hogy a kormánynak és a néppártnak, bár a jelszó nem az övé, a »prin noi insine« elvét kell magáévá tennie.

Beszéde végén a következőket mondotta: — Itt be kellene fejeznem beszédemet, de van még egy fontos kérdés, amelyet érintenem kell. Ez év január elsején nagyfontosságú fordulat történt az ország életében, s ma még mindig vannak kalandvágyó lelkek, akik azt hiszik, hogy azóta ez az ügy nyílt kérdés maradt, s hogy amiatt még súlyos válság fog kitörni. (A miniszterelnök itt a trónöröklésben beállt változásra céloz. Szerk.) A januári események mélyen sajnálatosak voltak, de azt hirdetni, hogy az ország veszélyben van, nagy tévedés. Az országot semmiféle veszély se fenyegeti, a helyzet kitűnő, amely alkalmas arra, hogy minden veszélyt elhárítson.

Majd a törvényesség szükségességének hangoztatásával befejezte beszédét.

Lezajlott az első botrány a bukaresti parlamentben

Antiszemita vita a kamara ülésén — A szenátus újból megválasztotta Coandát elnöknek

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kamara keddi délutáni ülését három negyed négykor nyitotta meg Preescu elnök. A kormány tagjai részéről jelen vannak Goga, Lepadatu és Berlescu.

Az első felszólaló Jorga Miklós, aki válaszol Maniu Gyula előző napi nyilatkozatára, s hangoztatja, hogy ő megmarad az igazi nemzeti pártban, amelyből a fuzionáltak kiváltak. Majd Mayer Ebner csernovici képviselő interpellál a csernovici baccalaureátusi tüntetés miatt történt gyilkosság ügyében. Szerinte az esetet csak egyetlen szempontból szabad mérlegelni: az állam általános érdekei szempontjából. Tüntetések fordultak elő Bukarestben, Jassiban sőt Párisban is, anélkül, hogy azt államellenes cselekedetnek deklarálták volna. Ebből a tüntetésből súlyos események fejlődtek, amelyek alkalmasak arra, hogy örvényt támaszsanak ez ország domináló népe és a kisebbségek között, olyan örvényt, amely teljes meg nem értésre vezet.

Ebben a pillanatban kitör a jelenlegi ülészak első botránya. Cuza és Lecca, valamint a többi antiszemita képviselők az emelvénnyel rohannak, s félbe akarják szakítani Ebner beszédét. Ebner azonban áll és tovább beszél, s hangoztatja, hogy az esetet mesterségesen használták fel izgatásra. Cuzák, akiknek helye egyébként is az első sorokban van, erre mindnyájan felugráltnak, a szónoki emelvénnyel rohannak, s így kiáltják Mayer Ebner felé:

— Le a tribünről!

Óriási zaj keletkezett, amely szakadatlanul tartott, míg Ebner elhagyta a szónoki emelvényt.

Lepadatu képviselő a konstancai iskolai állapotokról interpellál ezután általános részvétlenség között, majd Madgearu a Companie du Levante kölcsönügyben interpellált. Az interpellációra, miután a szerződést még a liberális kormány kötötte, Bratianu Jonel fog válaszolni. Több jelentéktelen interpelláció után Cuza professzor válaszol Ebnernek, s felhívja a belügyminisztert, hogy milyen intézkedéseket léptet életbe azok el-

len a zsidók ellen, akik provokálják a román népet.

A szenátusban

Murthesanu elnökölt. A szenátorok meleg ünneplésben részesítették Coanda tábornokot, akit újból megválasztottak a szenátus elnökévé, akit Trancu Jasi üdvözölt a kormány nevében. Az ülés ezzel véget is ért.

A svábok nem tüntetésképpen maradnak távol a parlament megnyitásától

BUKAREST. A lapok megemlékeztek arról, hogy a sváb képviselők távolmaradtak a parlament megnyitó üléséről, s több lap ezt arra magyarázta, hogy az erdélyi németiség a kormánnyal szemben tartózkodó magatartást tanúsít. A sváb képviselők most kijelentették, hogy ez a magyarázat teljesen naiv, ilyen intenciók a svábokat sohase vezették, de a svábság a demonstráció ilyen eszközéhez sohasem nyulnának.

1927 A 1927
BRASSÓI LAPOK

gazdag tartalmu, diszes kiállításu

KÖNYVNAPTÁRAI

Nagy Regélő Naptár 45.— lej

Magyar Gazda Naptár 35.— „

Szent Családi Naptár 30.— „

Kis Családi Naptár 25.— „

Postán portó és ajánlási díj 5.— lej.

Viszonylatadónak utánvétellel magas rabattal szállítjuk.

Hirdessen a Brassói Lapokban!

Háromszázharmincezer angol bányász megkezdte a munkát

A délwalessiek is elfogadják a kormány memorandumát

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Eddig tíz bányavidéken történt meg a szavazás, amely alkalommal a bányamunkások nagy többséggel fogadták el a kormánynak a sztrájk beszüntetésére irányuló javaslatát. Ma reggel az angol bányákba háromszázharmincezer bányász

szállott le a tárnákba. A délwalessi bányászok is úgy döntöttek, hogy elfogadják a kormány által memorandumba foglalt egyezséget, aminek döntő jelentősége az, hogy a délwalessi kerületek megbízottai a multikori konferencián a memorandum ellen szavaztak.

Zanardi-Landi grófnő naplója

Kétségek és kérdések, amelyek válasz nélkül maradnak — Az 1891. év karácsonya — Miről beszélnek a lainzi háztartás alkalmazottai — Fontos beszélgetés a császárnéval

Nagyban egészen akkori életem szintelen és egyhangú volt. Laurán kívül más gyerekek alig érintkeztem, s legfeljebb tavasszal, a Volksgartenben találkoztam más lányokkal, s játszottam velük, amikor nevelőnőm Laurát is velünk hozta. Néha ott találjuk Máriát és Juliát, M. herceg leányait, akik körülbelül egy időségek voltak velünk. Abban a pillanatban azonban, amikor édesanyám tudomást szerzett arról az új ismeretségről, a rossz nyelvektől való félelmében azonnal megtiltotta további érintkezésemet ezekkel a gyerekekkel.

4. Fejezet

Anyám, a császárné!

Talán kilenc éves lehettem, amikor helyzetem sajátossága hatni kezdett reám, még pedig oly intenzitással, hogy az egyenesen fájdalmas volt. Azok a kérdések, amelyek fejletlen elmémbe felgyűltek, az a tény, hogy nekem két anyám két otthonom volt, annak a nőnek hosszas távollétei, akiről tudtam, hogy ő az igazi édesanya, jövés-menésének titokzatossága, a hódolat, amelyben őt Kaiserné részesítette, az a tisztelet, amelyet házartásom népe tanúsított iránta, a magam visszavonult élete, minden rettenetesen megzavart. Mit jelent mindez? Miért kellett elhallgatnom, hogy az én szép, imádásra méltó anyám valóban az én édesanyám? Igaz, Minnelet nagyon szerettem, de ez olyan érzés volt, amelyet igazi anyám iránti szeretet, vagy jobban mondva, mély tisztelet, minőnkább a háttérbe szorított,

Ezek a kérdések mind makacsabban gyűltek fel bennem, valóságos üldöztek, s idővel krónikus szellemi nyugtalanság lett osztályrészem.

— Kitől kaphatnék pontos felvilágosítást? — kérdeztem sokszor önmagamtól. — Ahhoz nem volt bátorságom, hogy a kis lainzi háztartás valamelyik tagját kérdezzem meg, s ugyan ki lehetett itt az, aki nekem pontos választ tudott volna adni? Laura sem micsetre sem, mert ő maga sem tudott többet, mint jómagam. Nem kérdezhettem meg az anyját sem, aki a kérdés elől egészen bizonyosan kitért, vagy legalább is hamis választ adott volna.

Itt volt még édes anyám, az én igazi édes anyám, utána vágyódtam, hogy kiönthessem szívemet előtte. Ő volt az egyedüli lény, aki kétségeimet eloszlathatta volna. Mennyire vágyódtam, hogy megkérhessem, mondjon el nekem mindent, mondja meg nekem, miért nem lehetek mindig mellette? De az aggodalom, hogy megszomoríthatom esetleg, megbénította a nyelvemet, valahányszor hozzám jött. Távollétében mindannyiszor megmásíthatatlanul elhatározlam, hogy megkérdem, s mikor újból eljött, rendszerint mindig ugyanaz történt — nem volt bátorságom beszélni. Egyiptomból való visszatérése után, 1891. novemberének második

felében, szokatlanul hosszú távollét után sem volt bátorságom, hogy kérdéseket tegyek.

Jöttek azonban események, amelyekből aztán kinyomozhattam az igazságot. Szokás volt, hogy a karácsonyi ünnepeket nevelő szüleimnél töltöttem, s ajándékaimat is ott kaptam meg. Ebben az 1891-ik évben történt meg először, hogy édes anyám az én karácsonyfámra nálam díszítette fel, nem mint Ausztriában szokásos, december 21-én, hanem már 23-án. A gyertyák meggyújtásánál csak Laura, én és édes anyám voltunk jelen. Mondani sem kell, hogy kapott ajándékaink drága dolgok voltak. Ez az ünnep azonban még jobban megzavart, és megszorította kétségeim számát. Miért kell nekünk egy nappal korábban ünnepelni karácsonyt, mint a többi embereknek? Az a körülmény, hogy a háznépből senki, csak Laura és én voltunk jelen, semmiesetre sem járult hozzá, hogy kíváncsiságom csillapodjék. Végül is minden érzésem a csalódás lett úrrá.

Természetes volt mégis, hogy miért ünnepelt anyám egy nappal korábban. Az ő számára teljességgel lehetetlen lett volna szent karácsony estéjén az udvari ünnepségről távolmaradni, amikor a császár rokonai, testvéreim, Mária Valéria és férje, Ferenc Szalvátor főherceg, a trónörökös özvegye és az ő kis leánya, Erzsébet, valamint a császári ház többi tagjai gyülekeztek össze Schönbrunnban. Különben is ez a nap anyám születésnapja volt, ami miatt ő természetesen az ünnepségek középpontjában állt.

Anyám március elsején jachtján Kortuba utazott, s mi mivel sem okosabban, egyedül maradtunk.

Kedélyem egy ideig sokkal zavartabbá és nyugtalanabbá lett, mint volt előtte. Azután olyan esemény történt, amit nem vártam. Meg kellett hallanom véletlenül néhány szolgának gondatlanul elejtett szavát, s e szavak csodálatos tisztasággal lebbentették meg előttem a titok fátylát.

Vajjon a véletlen az, amely néha, különösen ha boldogtalanoknak érezzük magunkat, segít rajtunk, vagy talán mi vagyunk azok, akik keressük ezt a véletlent? Az utóbbi szerintem valószínűbb, mert néha ráismerünk olyan apró részletekre, amelyek azelőtt elkerülték figyelmünket. Talán inkább ösztönszerűleg, mint szándékosan figyeltem meg mindazt, amit körülöttem beszéltek. Nem sok idővel azelőtt lefényképeztek engem és egy képet a társalgószobában nevelőnőm úroasztalán helyeztek el. Ez a szoba az én tanulószobám mellett feküdt. Egy reggel mint rendesen, itt ültem, amikor a szomszéd szobából néhány olyan szó csapta meg a fülemet, amelyek figyelmemet teljesen magukra vonták. A hang Miss Yvesé, a nevelőnőmé és Pepié, az öreg szolgálóé volt, aki éppen a szobát takarította. Az a nő félíg nyitva állt és így minden szót hallottam.

— Ő miss, milyen jól sikerült képe ez a mi kis hercegnőnknek!

— Hercegnő? Micsoda hercegnő? Miért használ ilyen címet?

— Ugyan, miss — mondotta halkán és nyugtalan az öreg cseléd, — hát ennyire butának tart-e engem? Azt gondolja talán, nem tudom, hogy neki joga van ehhez a címhez? A császár gyermeke s én rettenetes gyalázatnak tartom, hogyha valakit ettől a jogától megrobolnak.

Úgy vettem észre, Miss Yvesnek nem kis fáradságába került, hogy hangját letompítsa. Egyszerűen csak ennyit válaszolt:

— Ne beszéljen bolondokat. Ehhez magá-

nak semmi köze. Ha még erről beszélni merészel, valamennyien bajba jutunk és kegyvesztettek leszünk.

De az öreg asszony nyakas teremtés volt és civakodó kedvű. Nem tudta befogni a száját. Kézzel-lábbal tiltakozott az ellen, hogy butának tartsák, de az ellen is, mintha ő azok közé az önző emberek közé tartoznék, akik állandóan rettegnek attól, hogy jó állásukat esetleg elveszthetik. De — mondta aztán sokkal jobban szereti és tiszteli a császárnét, semhogy szenvedést okozhatna neki.

— Haligasson már egyszer — kiáltott rá hirtelen Miss Yves, s anélkül, hogy az egész ügyet tovább még csak egy szóra is méltatta volna, kirohant a szobából.

Agyam dolgozni kezdett. Hiteltelenség és csodálat váltogatták egymást bennem. Később aztán a legtisztább, a legintenzívebb örömet éreztem, amelyet azelőtt sohasem ismertem. Most már értettem mindent, vagy legalább is azt hittem ebben a pillanatban, hogy mindent értek. Ezer benyomás és emlék száguldott végig bennem. Tehát mégis a császárné volt az én szeretett édesanyám és én az ő gyermeke? Es ha anyám a császárné volt, akkor apám a császár? Miért nem láttam őt soha? Mire volt jó ez a sok titkolózás? Ha szüleim a császár és a császárné, akkor én egészen bizonyosan a hercegnő vagyok. Milyen különös — én és hercegnő! Pedig én eddig úgy képzeltem, hogy egy hercegnő egészen más formájú, mint én vagyok.

Egyik nap telt a másik után anélkül, hogy kielégítő módon válaszolhattam volna a bennem feltolakodó kérdésekre. S akármennyit gondolkoztam a dolog felől, mindannyiszor abban kellett megállapodnom önmagammal, hogy az ügyről anyámmal, és csakis vele kell beszélnem. Még mindig Kortuban volt, s türelmesen kellett várakoznom visszatérésére. Amire az ember vár, az végre is mindig elkövetkezik, s így elérkezett az 1892 év május hónapjának ez a régóta áhílt várta napja is. Ugy emlékszem, hogy ekkor még szeretetreméltóbb volt, mint azelőtt bármikor. Azt tettem most meg, amit azelőtt sohasem merészeltem, karjaimat ösztönszerűleg nyaka köré kulcsoltam, talán csak azért, hogy bebizonyítsam önmagam előtt, hogy nekem jogom van ehhez a kitüntetéshez. Ugy látszott, hogy ez a ragaszkodás boldoggá teszi, amikor látta, hogy régi tartózkodó magaviseletemet most végre az ő jelenlétében is megváltoztattam. Az első gyengéd üdvözlések után a nagy társalgóban egy karosszékbe ültem, míg én egy zsámolyra, a lábaimhoz telepedtem. Szemem, amellyel mélyen anyámra tekintettem, telve volt aggodalmas kérdésekkel, szívem pedig oly erővel vert, hogy úgy éreztem, meg kell fulladnom. Végre nagy izgatottsággal rebegtem el az első, nehéz szavakat:

— O, édes anyám, én úgy szeretlek téged!

Eszrevette szokatlan izgatottságomat, s figyelni kezdett.

— Weiberl édes, mi történt? — kérdezte — Miért reszketsz?

Az izgalom túlhaladta erőmet. Mindent, amit megfogadtam, főként azt, hogy nyugodt maradjak, elfeledtem, s könnyekben törttem ki, bár erre éppen most igazán nem volt okom.

Néhány perc múlva visszanyertem önuralmam, s felemeltem a fejemet. Es csak ekkor vettem észre, mily holtsápadtra vált édesanyám arca és mennyire nehezen tudta izgalmat egy mosoly mögé rejtetni. Aztán igyekezett meggyőzni engem arról, hogy éppen tőle, édesanyámtól, nincs mit félnem, s mint beszélt, édesen csengő hangja mágius hatással volt reám. Lassan-lassan elmondtam neki, hogy az utolsó hónapok alatt rejtélyes kérdések kínoztak, s miként alakult ki bennem a fokozódó zavarodottság hatása alatt az a meggyőződés, hogy e zavarból csak egy út vezet ki: vele kell beszélnem.

Amikor idejuttattam, úgy emlékszem, kissé huzódottam, de édesanyám amúgy is kitálalta a többi. Tudta, hogy rájöttem, ki ő nekem tulajdonképpen. S így aztán minden nehézség nélkül elmondhattam neki, mily váratlanul lebbent fel előttem ez az igazság.

Sajnos, ideje tulságosan kevés volt, s mennie kellett. S miközben még gyengédebben, mint azelőtt, elbucszott tőlem, elment, de megígérte, hogy a következő héten megint eljön. Ugy látszik, hogy a távozásnál szemrehányást tett nevelőnőmnnek és apolónőmnnek amiatt, hogy nem tudtak még most sem bizalmamba férközni: mert elutazása után alig félóra múlva mindketten szobámba rohottak:

S. Maison Zsófi

Brassóban, Kapu-utca 51 szám, I. em.

nyitotta meg a legkényesebb ízének is megfelelő
női divatterméit.

Külföldi tanulmányai garantálják a legszebb és a legdivatosabb utcai, estélyi, alkalmi ruhák, angol és francia kosztümök készítését. :-:-:-

Kérem a n. é. hölgyközönség szíves látogatását.

— Nyomorult kölyök! — sziszegett a madamoiselle — majd megtanítunk az ajtó mögött hallgatóni s aztán pletykálni!

Ez túlságosan meglepett, s mozdulatlanul meredtem rájuk, mert hiszen ártatlannak éreztem magamat éppen velük szemben. De még mielőtt magamhoz térhettem volna meglepetésemből, a két nő, mint a furiák, támadtak reám, s kegyetlenül elverték. Két felnőtt egy gyermekkel szemben: mit tehettem, megadtam magamat.

(Folytatjuk.)

Járásbíróságot követel Csikszentmárton

Az elvitt és visszaigért járásbíróságot nem akarják visszaadni

CSIKSZEREDA. (A Brassói Lapok csikszentmártoni tudósítójától.) Csikvármegye magyarpárti tagozata, szeptember hónapban tartott intéző bizottsági ülésében foglalkozott Csikvármegye közönségének azon súlyos sérelmével, hogy az új rezsim a kászonalcsikói járás harminc ezer lélekszámot kitevő tizenhét községének járásbíróságát Csikszentmártonban megszüntette és beolvasztotta a csikszeredai járásbíróságba. Ezen intézőbizottsági ülés megbízta dr. Nagy Jenőt, a párt alelnökét, hogy a súlyos sérelem megszüntetése végett, a kormányhoz felterjesztendő memorandumot dolgozzon ki. A felterjesztés elkészült, azt a gyergyószentmiklósi nagygyűlést követő országos központi intézőbizottság letárgyalta és az elnöki tanács útján illetékes helyre juttatta.

A felterjesztés szerint az imperiumnak 1919 évben történt átvétele alkalmával a csikszentmártoni járásbíróság személyzete nem tett esküt s így nem lévén a bíróságnak sem bírói, sem segéd, sem szolgá személyzete, a bíróság beolvasztatott a csikszeredai bíróságba, ahol már volt esküt tett személyzet. Ezzel az 1850-ben, az osztrák imperium által felállított, a magyar kormányzás alatt kifejlesztett járásbíróság egyelőre megszűnt. Az átvételkor ezen bíróság állott három járásbíróból, két fogalmazóból, tíz segédhivatali személyzetből, két szolgából és egy fogházőrből. Ügyforgalma egyenlő volt a csikszeredai járásbírósággal sőt a telekkönyvi osztálynál ezét meg is haladta.

A csikszeredai járásbírósághoz, a csikszentmártonin kívül huszonhat község tartozik. Személyzete nem szaporított s így érthető, hogy indokolatlanul való megterhelhetése az ügyek elintézésének a rovására történt. Eltekintve attól, hogy ez okból a csikszeredai járásbíróság egy telekkönyvi kiadványt két évig sem tud leírni és kiadni, ez a tartóhatatlan visszafeljődés legsúlyosabban a csikszentmártoni járás lakosságát érinti. Telekkönyvi ügyekben egy-egy becsületértési ügyben, vagy párszáz lejes követelés peresítése miatt, a Csikszeredától 42 kilométerre levő községekből a fuvardíj 800—1000 lejbe kerül és ezenkívül legalább két napot kell ácsorogni.

Az érdekelt tizenhét község lakossága, hogy ebből a lehetetlen állapotból kiszabaduljon, már két év előtt képviselő testületei útján elhatározta, hogy saját költségén a járásbíróság üresen álló modern, tizennégy szobás épületén a szükséges javításokat eszközli, a bíróságot, annak butorait és irattárát leszállítja

Az előkelő világ

Épp úgy mint a középosztály, évtizedek óta használja arcának és kezének biztos eredményű és időtlen sikert hozó ápolására a

DIANA krémet
DIANA szappant
DIANA pudert

és a hiányzó butorokat beszerzi. Csikszentmárton pedig rendelkezik annyi lakással, hogy a személyzet, mint a múltban is, megfelelően el tud helyezkedni. Viszont az államnak sem kerül megterhelhetetésbe, mert Csikszeredában, a már tűrhetetlen megterheletés miatt annyival kell szaporítani a járásbíróság személyzetét, mint amennyi a csikszentmártoni járás harminc ezer lakossága ügyének elintézéséhez szükséges.

Békejobbot nyujtanak-e a francia és a német intellektuettek?

A franciák óhaja: Németország szellemi vezetői új kiáltványban nyilvánítsák, hogy megtagadják az 1914-es manifesztum szellemét — „Adjuk vissza a német intellektuetteknek a francia becsületrendet”

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A német-francia közeledés — a mai Európának eme legáltalánosabb érdekű problémája — lassu, de tartós előhaladást tesz. A gazdasági és politikai tárgyalásokkal párhuzamosan a mult sebcit is likvidálják. Emme sebek egyike s a franciáknak még ma is legjobban fájó és nyugtalanító az a kiáltvány, amit 1914-ben 93 német intellektuel intézett a világ civilizált népeihez. Németország szellemi életének minden nagy neve ott szerepelt az aláírók közt: Ludwig Fulda, Gerhardt Hauptmann, Foerster csillagász, Wundt a filozófus, Max Liebermann, Ostwald a kémikus, Roentgen, Sigfried Wagner, Harnack, Bode, a berlini muzeumok főfelügyelője, Ehrlich tanár, Adolf von Hildebrandt hogy csak a legismertebb aláírók neveit soroljuk fel.

Néhány héttel ezelőtt a Figaro vetette fel ismét a manifesztum kérdését, mint a

francia-német szellemi közeledés legnagyobb akadályát.

Noel Sabord író pedig a francia intellektuellek nevében a kiáltványt valamenyny aláírójához egy levelet intézett választ kérve a következő kérdésekre:

1. Véleményük szerint vajjon valóban megváltozott-e Németország szelleme, valóban pacifista lett-e?

2. Ha igen, nem gondolják-e, hogy a német intellektuelleknek újabb kiáltványban kellene eme új Németország szellemét kinyilvánítaniok?

Az új kiáltvány a németekre megalázó lenne

Feszült érdeklődés várta a német tudósok filozófusok, művészek választát. A körlevél legtöbbje ezzel a felirással érkezett vissza: »Verstorben« Elhunyt... Sokan hallgattak, de a kevés válasz annál kifejezőbb s a német intellektuellek álláspontját annál világosabban mutatja.

Fritz Haber, berlini kémikus, a szintetikus ammoniák és a híres klór felhők feltalálója, ugy tartja, hogy ezt a kérdést nehéz lenne egyszerű levélváltással elintézeni, s azt tanácsolja Sabord-nak, forduljon egy francia tudóshoz, akivel ő intim viszonyban van, s akitől kérdéseire a választ megkaphatja. A párisi tudós ezt mondotta:

A német tudósok sokat változtak. A jó Haber tanár privátim kétségkívül beismerné, hogy a kiáltvány egy »gaffe«, magyarul baklövés volt. Am más dolog a nyílt színvallás. Egy tudósnak sohasem kellemes beismernie, hogy tévedett. De megnyugtathatom őnt, uram, a német tudósok nem gázokat állítanak elő, hanem petroléumot, ammoniákat, foszfátokat. Nem a háborútól kell félnünk, hanem a békétől.

Felix Weingartner, a híres bécsi karmester ezt a választ adta:

Aláírásomat a kiáltvány alól már 1917-ben visszavontam. Elete met a nemzetközi művészetnek, a békének, az emberiségnek szenteltem s mint a Népszövetség irodalmi és művészeti bizottságának tagja a népek közeledésén dolgozom. Megértheti, hogy külön egy nemzet kiáltványán nem szerepelhetnék.

Legjellemzőbb Brentano, müncheni egyetemi tanár és Max Liebermann válasza. Brentano ezt írja:

»A Figaro és a Paris Midi, javaslata, olyan megaláztatást jelent, amelynek egyetlen német intellektuel sem vetné alá magát.

Midőn 1914-ben a kiáltványt aláírták, bona fide cselekedett. Bona fide hasonló ké-

Nagy megütközéssel értesülünk arról, hogy Csikvármegyéből két oldalról, bizonyos hatósági tényezők részéről, legújabbban olyan felterjesztések tettek az illetékes miniszteriumba, amelyek a székelység kászonalcsikói lakosságának érdekei kielégítését még igazságügyi téren is el akarják gáncsolni, de reméljük, hogy az illetékes helyen a jobb belátás fog győzni.

rést intézni hozzájuk? A békülékenység és kiengesztelődés felé való orientációt nem-e szolgálná jobban, ha arra törekednének, hogy a versaillesi békeszerződés megszegyenítő 231 paragrafusát (Németország bűnösségéről) el-tüntessék?

Hasonló tónusban ír Max Liebermann:

A két ország intellektuellei a háboru alatt, gyakran fejezték ki a pillanat szellemét. Ha azóta a két ország szelleme megváltozott, erről először nem a legyőzött Németországnak de a győztes Franciaországnak kell beszélnie. Ami a legyőzött szájában gyávaság számba menne, a győző szájában egy nagylelkű gesztus. Várjuk.

A nagylelkű gesztus

Ezt a nagylelkű gesztust Max Liebermann választát megelőzve, egy neves francia kritikus Gabriel Boissy, kezdeményezte a francia irodalmi napilapban a Comœdiában. Boissy azt javasolta, hogy mindazon német intellektuelleknek, akik háboru előtt a francia Becsület-rend tagjai voltak, adják vissza a vörös szalagot. E cikk a polémia viharfelhőjét idézte fel a francia sajtóban.

»Hogyan, azoknak, akik Párist bombázták, akik a reimsi katedrálisat rombolták, akik a Lusitániát megtorpedózták, akik a híres kiáltványt aláírták, ma visszaadjuk a Becsületrend-et? Ez a legtöbb hozzászólás hangja és argumentuma. Am Boissy, és a segítségére siető lelkes művészgárda sem enged s a szellemi Németország békejobbjá körül mind elkeseredettebb tónusban folyik a francia intellektuellek harca.

»En ismerem, jobban mint bárki más Németország lelkét és természetét — válaszolta Boissy a támadásokra — én is harcoltam ellene szóval és tettel hevesebben, mint bárki más. Am aki a háborunak olyan realitásokat élte át, mint én, aki megfürdött a szenvedésekben és ha kell, kész újra szenvedni, nem gondolkodhatik másként. Ha igaz, hogy a feledés higénia, ne feledjük el, hogy az engesztelékenység és a nagylelkűség francia erények!

Az igazi békejobbot a német és francia intellektuellek még nem nyujtották egymásnak, de hogy mindkét fél keresi az évtizedes gyűlölködés után, már ez maga is nagy eredmény.

Brassai.

Fájdalmak

márismeretlenek előtt. Régebben magam is gyakran szenvedtem mindenféle kisebb bajban, fej- és fogfájásban, neuralgiában, rheumás fájdalmakban stb. — De ma még nyomuk se maradt. Megbecsülésre méltó talizmánja ennek, a **Bayal-téle**

Aspirin-tabletták.

Valódicsak a Bayal-téle eredeti csomagolásban és a fehér-zöld-vörös szavatossági jeggyel.

Az elevenen eltemetett kozojedi ügynök rémhistóriája

Világraszóló szélhámosság, vagy falusi pletyka egy csehországi faluban

BRUNN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Hátborzongató rémregény egyik fejezetének tűnik fel az a különös történet, ami a morva határ közelében lévő csehországi Kozojed községben ezeltől két esztendővel történt, de amelynek halonával összehogzott szálait csak most fogja a bíróság vizsgálata a valóság tényeivel megvilágítani.

A rémtörténet szenvedő hőse Csipera Ferenc 26 éves biztosítási ügynök volt, aki több prágai biztosítótársaság megbízásából életbiztosítási köteleket közvetített a vidéken. A biztosító ügynök maga is jó példával akarván szolgálni klienseinek, nyolcvanezer koronára biztosította be a saját életét.

Ezeltől két évvel Csipera hirtelen rosszul lett és rövid betegeskedés után meghalt. A halottkém annak rendje-módja szerint megállapította a halált. Csipera hozzátartozói a nyolcvanezer koronás életbiztosítási díj reményében hálából nyomban kis kriptát emeltettek neki és ebbe is temették el. A halálesetre szóló biztosítási összeget az illető prágai intézet kifizette s Csiperának egyszeriben irigylett jómódba kerültek.

Azonban a babona, az irigység és a gyanu rögtön működésbe lépett ellenük. Mindenkinek feltűnt, hogy a fiatal Csipera minden előzetes betegeskedés nélkül, hirtelen halt meg s kiterítve is egy mozdulatlan, alvó ember képét mutatta. Meggyökeresedett a gyanu, hogy

alighanem tetszhalott volt és elevenen került a sírboltba.

Egyesek szerint a hozzátartozói tették el láb alól, s megmérgezték, hogy pénzéhez juthassanak. Mások szerint egyáltalán nem is halt meg, hanem csak narkotikummal elkábitották s a sírboltot is azért építették olyan lóhalálában, hogy az elhelyezés után kellő levegője legyen, mert különben a közönséges sírban megfulladott volna.

Ezek a gyanúsítgatások oly erősen tartották magukat, hogy a csendőrség vizsgálatot indított a dologban. A kihallgatottak fantasztikus vallomásokat tettek. Hír szerint maga a temető lelkész, aki a koporsó lezárásakor beszélt a halottat, szintén tanusi-

tolta, hogy Csipera arcán az utolsó pillanatban is pir volt látható és homloka a veritéktől gyöngyözött. Erre azonban akkor nem fordított figyelmet. Több személy hallott olyasmiről, hogy

Csiperát a temetés utáni éjjelen a kriptából kiszabadították és magához térítették narkotikus tetszhalottságából.

Sőt egy ember olyan hírt is szárnyra bocsátott, hogy személyesen látta a halottból feltámadott biztosítási ügynököt. A titokzatos eset után a kriptából állítólag titokzatos nyöszörgéseket is lehetett hallani. Egy verzió szerint övével összebeszélve, maga Csipera játszottá végig az egész temetési komédiát és utána jót nevetett a markába.

A legbabonásabbak csak annyit tudnak a dologról, hogy a piros arcú halottak nem igazi halottak, hanem vámpírok, akik éjjel kikelnek a sírjukból és kiszívják az alvó emberek véré, nappal pedig jóllakottan és egyre kövéredőbben alusszák tovább tetszhalott álmukat. Ezek a babonások borzongva gondolnak arra, hogy Csipera is ilyen piros arccal feküdt a koporsójában.

A csendőrök azonban egyetlenegy valószínűsítő tény sem tudtak ezen híresztelésekkel kihámozni. A rémregéről minden »tanu« csak hallomásból tud. Az egyetlen szem- és fültanu, aki állítólag látta a feltámadt Csiperát, a csendőrök megérkezésének hírére nyomtalanul eltűnt a vidékről s azóta sem került vissza.

A becsületükben meghurcolt Csiperának erre tömeges feljelentést tettek az áhírek terjesztői ellen s feljelentésük alapján az új-budapesti járásbíró huszonhárom személy ellen indított eljárást. Mivel azonban a pletykák ezek után sem akarnak elhallgatni, a bíróság alighanem el fogja rendelni az exhumálást, amely hivatva lesz a titokzatos ügyre végleg világosságot deríteni. De addig zavartalanul tovább fog szólni a mese a kozojedi tetszhalottokról, akik éjjel vámpír képében rémítgeti az embereket és kiszívja az alvó fiatalok véré.

Gergely Sándor száz százalékos rokkant hős újságíróból embert csinált a tudomány — és regényíró lett belőle

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tíz esztendővel ezelőtt már nagyon kellett legények a gátra. Vagy, a hogy akkor mondták: a gránátokra Doberdó alá, meg a Dnyeszterhez, meg a fekete montenegrói hegyekbe s a nyirkos, sötét földbe. Adáz tusakodás folyt az ember és a föld között. Az ember ásóval, csákánnyal, gránáttal feltúrta a földet és a föld möhő szájával falta fel az embert. Akkor már nem nagyon válogattak a fiatalok között. Nem nézték ki fia, mi fia, csak elvitték mind az adáz tusákba. Így került a frontra egy fiatal újságíró is proletársorsok melegélő harcosa, a proletártestvérek mellé, »hősnek«.

... és Gergely Sándor, kinek fiatal életében tán csak egy-két szép emléke lehetett, mi szelek süvöltése, gránátok bögeése közegette szívé az élethez kötötte, a lövészárokban épp úgy elsülötte a puskát, mint többi társai. Katona volt és száz százalékos rokkant lett belőle, mint olyan sok fiatal életeréből.

Hol történt? A Doberdó pergőtűzében, vagy Lembergnél, vagy a fekete hegyek körületegében, vagy erdős hegyek emberhullámokat lengető fecskeportjai között? Ma már mindegy. Egy iszonyu gránátexplozióban megvakult. A tehetetlen ifju tetemét visszaigazították a hinterlandba, majd kórházba került s pesli orvosprofesszorok próbálgatták rajta a háboruban kiszélesedett orvostudományt.

A lap, melynek munkatársa volt, segítette. És az orvostudomány csodát mivelt Gergely Sándor százszázalékos rokkant újságíróval: vissza adta kék szemébe a látás csudáját s Duna szöke hullámain, budai hegyek zöldjén tanulta meg újra szeretni ennek az istenverte világnak sokféle színét, szépségét, csillogását. Újból beült a régi redakcióba és írni kezdett.

De nem sokáig.

Kevéssel a forradalom után újból megvakult. A lap újra segítette és az orvostudomány ismét diadalt aratott a háború szörnyű következménye felett. Gergely Sándor másodszor is visszakapta szemvilágát.

Es a journalista-vér megint kezébe adta az idegeket roncsoló iró tollat...

... s a fiatal újságíró szeméire újból ráborult a sötétség.

A lap egy ideig segítette. Tengett, lengett a világban az ifju újságíró, a segélyforrás azonban kimerült s Gergely Sándor magáramaradt a sötétben. Egy ideig Pesten bolyongott, majd szörnyű hányódások közben eljutott Miskolcra, ahol lerongyolódva, vakon az utcárokra került, hogy koldulással keresse meg a mindennapi kenyerét. A saroktól egy ugrásnyira lakott egy fiatal, ambiciózus orvos. Ez az orvos nap-nap után hullajtott a vak koldus kalapjába néhány fillért s tovább sietett dolga után. Egy nap aztán feltűnt az orvosnak a koldus rendkívüli intelligenciát sugárzó arca. Megállt és szóbaeszkedett vele. Es ekkor megdöbbenve hallgatta a toll harcosának szörnyű tragédiáját.

— Jöjjön velem! — mondta az orvos felinultán. — Hátha még egyszer segíthünk magán?

... és nehéz küzdelem után egy sikeres operáció ismét kinyitotta Gergely szemé előtt az ég kékjét, s a fiatalember most már bátran párosíthatta szép nők tekintetéhez is látó szeméi sugarát. A tudomány diadalt aratott...

Ezek jutnak eszembe, míg Gergely Sándor első regényét olvasom: »Achrem fickó csudálatos életét.« S amit itt elmondtam, nem fantázia szüleménye. Az élet néha olyat is produkál, amit nagyon nehéz elhinni.

Tulajdonképpen Gergely Sándor könyve nem is regény. Csak megrázó realitással megírt korrajz. Annyira reális, hogy kiadót sem kapott rá és kénytelen volt saját kiadásában ismerősei által összekoldult koronákból kiadni könyvét. Pedig amit megírt benne: tömegtragédia. Azoknak a tömegeknek tragédiája, kiket a háborúk és forradalmak, a folytonos ipari és mezőgazdasági leépítések a nyomor legvégső szélére sodortak. Aki nem akarja, hogy háboru legyen többé, annak el kell olvasnia Gergely Sándor könyvét. S azért írok róla, hogy az erdélyi könyv- és könyvtárosok figyelmét felhívjam erre a nagy nyilvánosság kizárásával megjelent könyvre, amely, anélkül, hogy egy sorral is agítalna, a legnagyobb, legmélyebb, legemberibb pacifista agitáció.

Huzella Ödön.

Négyszázhatvankétezer lejt rabollak el a gyilkosok Roschéktól

Bukarestből jelentik: A Ducești-i gyilkosság ügyében lefolytatott nyomozás szenzációs dolgot állapított meg. Eszerint a még mindig ismeretlen rablógyilkosok a gyilkosság elkövetése után négyszázhatvankétezer lejt vitték magukkal a felöltött pénzeszekrényből. Rosché a gyilkosságot megelőző napon ugyanis az egyik bankból csupa ezresekben vette fel azt a pénzt, mert Bukarest közelében ingatlant akart vásárolni. A gyilkosoknak még nyoma sincs.

„Korvin Mátyás” magyar-olasz egyesület Budapesten diszközgyűlést tartott

Budapestről jelentik: A Korvin Mátyás magyar-olasz egyesület a Tudományos Akadémián diszközgyűlést tartott, amelyen megjelent Horthy István kormányzó feleségével együtt. Az akadémia elnöke, Berzeviczy Albert üdvözölte a vendégül jött Colosanti Arduindó olasz államtitkárt, aki a köszöntésre válaszul a megtartotta nagy tetszéssel fogadott, számos vetítőképpel kísért érdekes előadását a legújabb olasz ásatásokról. Az előadáson Durini olasz követ valamint a Budapesten tartózkodó olasz fasiszták majdnem kivétel nélkül mind résztvettek.

Nincs készen a konkordátum

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A budapesti Magyar Hírlap nyomán többi lap azt a hírt közölte, hogy a Vatikán és a román kormány képviselői között létrejött a konkordátum, csak még annak aláírása van hátra, ami néhány héten belül Bukarestben megtörténik.

Egészen kompetens forrásból nyert értesülés szerint ez a híradás nem felel meg a valóságnak, e pillanatban még a két tárgyaló fél között olyan ellentétek vannak, mint voltak akár hónapok előtt. Így mindazok a részletek, amelyeket az egyes lapok a konkordátum megkötésével kapcsolatban közöltek, se felelnek meg a valóságnak.

A romantikus szerelmi regények egyik legismertebb mestere Lehne!

Lehne regényei

szépek és olcsók:

Elfelejtve	60.— lej
Egy csók	60.—
Vergődő szívek	60.—
Szerelmem hatalma	60.—
Próba év	60.—
Tavaszi álom	75.—
Várok rád	75.—
Jolánta házassága	75.—

Pósta megrendeléseket a zonnal elintézi a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Kérje díjtalan árjegyzékeinket

Ifjusági- és gyermek- képes- és meséskönyvekben nagy választék.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó indítványok az első oldalon, a lap fején olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetés iroda vagy bizománysunk utján is feladhatók.
A *-gal megjelölt közlemények díjazás alól esnek.

Felolsszerkesztő: Kocsis Béla.
A Brassói Lapok nyomdávállalatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egybeült 6 lej értékű valuta.

Péntek, november 19. Kath.: Erzsébet özv. — Prof.: Erzsébet. — Görög: Barlám vt. — Izr.: 5687. Kislev 13. — A nap: 7.18—16.43. — Hold: holdtölte 20 án 8.56 órakor. — Időjárás: Lényeges változás nem várható.

— **A sepsiszentgyörgyi városi tanács ülése.** Sepsiszentgyörgyi tudósítónk telefonálta: Tegnap délután négy órakor tartotta meg harmadik közgyűlését az új városi tanács. A tanácsülés iránt fokozott érdeklődés nyilvánult meg, mert a tanács ezúttal a jövő évi költségvetést tárgyalta. A tanács azonban egyelőre végleges határozatot nem hozott s azt tíz nappal elhalasztotta, amíg a bizottság jelentésével elkészül. A bizottság tagjai: Bogdán Ártúr, dr. Román Viktor, dr. Barabás Andor, Demeter Béla, Neumann Rezső dr., Dudutz Zoltán és Alemani Vidor. A közgyűlés ezután elhatározta a város tulajdonát képező Sugás fürdő bérbeadását.

— **Öngyilkos lett egy német tábornok.** Berlinből táviratozzák, hogy Eichmann Károly hatvanhétéves szolgálaton kívüli tábornok az új politikai helyzet feletti buskomorsága miatt felfelötte magát. A világháborúban a hadseregcsoport parancsnoka volt.

— **Egy marosvásárhelyi asztalos.** mester harminc éves jubileuma. Marosvásárhelyről jelentik: Tegnap a város polgársága meleg ünneplésben részesítette Ritz Antal asztalosmestert harminc éves szakmabeli jubileuma alkalmával. Délelőtt a Magyar Színház termében diszközgyűlést tartottak, amelyen Tőkés Gábor alelnök köszöntötte fel a jubilánst, egyszersmind átadta az ünnepeltnek fából kifaragott művészi mellszobrát. Este bankett volt, amelyen az iparos szakosztályok vezetői üdvözlő beszédekben méltatták a Ritz Antal érdemeit.

— **Magyar írók francia nyelven.** Párisból jelentik: A francia közönségnek a közel jövőben egyszerre két anthológiában lesz alkalma megismerni a modern magyar irodalmat. Az egyiket »Jelenkori magyar elbeszélők anthológiája« a fiatal Gara László és a francia Marcel Largeand fordították és állították össze, a másik »A jelenkori magyar költészet« anthológiája tíz író fordításában adja a modern magyar költészet java termékeit. A fordítók magyarok és franciák: Léon Bazalgette, Géo Charles, Gara László, Gyergyi Albert, Hinze Viktor, Illyés Gyula, Marcel Largeand, Fernand Lod, Pogány Béla és Charles Wolff. Mindkét könyv szép kiállításban jelenik meg, a novellagyűjteményt Rieder, Páris egyik legnagyobb könyvkiadója, a verseskötetet pedig »Les Ecrivains Reunis« adja ki.

(*) **Eljegyzés.** Klein Elluska (Baraolt) és Einzig Rudolf (Brassó) jegyesek. (Mindketten külön értesítés helyett.)

— **Rejtélyes halál a sepsiszentgyörgyi úton.** Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Egy illyefalvi gazdálkodó tegnap, midőn a sepsiszentgyörgyi rendes hetikórára érkezett és bevásárlás után székére ült, hogy azzal haza térjen. Alig ült fel a székére, rosszul lett és kimúlt. A rejtélyes halál okairól még semmit sem állapítottak meg. A tragikus véget ért gazdálkodót falujába szállították.

— **Illyási iratok, képes- és meséskönyvek.** karácsonyra nagy választékban a Brassói Lapok Könyvosztályánál. Kérje azonnal írtalan árjegyzékünket, hogy idejében rendelkezessen.

— **Elítélik Kosztka Istvánt rágalmazásért.** Budapestről jelentik: A budapesti büntetőörvényszék érdekes rágalmazási pert tárgyalt. A vadlott Kosztka István, aki Valerian ezredes egy évvel ezelőtt lelötte. A sértett Langer Jenő, a budapesti törvényszék néhány hét előtt nyugalmába vonult elnöke. A rágalmazási per előzménye az, hogy Lomka huszárezredes még a múlt évben levelet írt Langernek, akit arról értesített, hogy Kosztka többek jelenlétében kijelentette, miszerint Langert megvesztegették, s azért ítélte el őt olyan súlyosan. A levél után megindult a nyomozás, majd a büntügyi eljárás Kosztka ellen. Tárgyaláson Kosztka tagadta bűnösségét. Elmondta, hogy amint a börtönből kiszabadult, felkereste Radványi miniszteri titkárt s vele beszélgetett ugyan a bírói tárgyalásról, de az inkriminált kijelentéseket nem tette meg. Mivel Radványi Bertalan, Polonyi Dezső és Kosztka Istvánné, mint tanúk igazolták a vádat, a bíróság Kosztkát a rágalmazásban bűnösnek mondta ki és három havi fogságra, valamint ötmillió koronára ítélte.

— **Olasz páter brassói előadása.** Olasz páter szerdán este hat órakor a plebánia templomban tart előadást a szülők számára, nyolckor a barátokéban férfiak számára. Az ismert nevű egyházi atya ma fent járt szerkesztőségünkben és annak közlésére kért bennünket, hogy kolozsvári ismert beszédében nem abban az értelemben említette Zöldhelyi Annát, ahogy azt a lapok s közöltük a Brassói Lapok is megírta. Zöldhelyi Anna neve úgy fordult elő a beszédben, hogy Olasz páter az egyetemi ifjúságnak az erkölcsös életéről beszélt felemlítette egyik aradi esetét, amidőn a börtönből hívták egy fiatalemberhez, aki lopás miatt volt letartóztatva s akinek esetét egyébként a lapok bőven megírták. Ez a fiatalember mondta el neki, hogy úgy került a börtönjára, hogy a művésznőnek udvarolt, neki virágokat és cukrokat vásárolt, holott anyagi helyzete ezt nem engedte meg. Páter Olasz ezt az esetet szomorú intő példaként hozta fel s nem azért, hogy a művésznőt támadja. Azok az újságközlemények, amelyek más értelemben foglalkoztak beszédének ezzel a részével, nem fedik a valóságot.

— **Magyarországon ismét könnyítenek az idegenek ellenőrzésén.** Budapestről jelentik: A főkapitányságban, az idegenek ellenőrző szakosztályán újabb rendelet készül, amely a külföldi utasok utlevél és poggyászvizsgálatát nagyobb mértékben akarják könnyíteni. A vámvizsgálatot is nagyobb mértékben akarják egyszerűsíteni. Az új rendelet módosítására a több oldalról felmerült panaszok adtak alkalmat.

— **Ahol zongora vagy hegedű van, ott nem hiányozhatik a Moravetz Karácsonyi Album.** (1927.) Zongorára, 118 oldal, 240 lej. Hegedűre 120 lej. Vidékre portómentesen, ajánlva szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

— **Dávid Ferenc emlékünnepe.** Segesvárról jelentik: A segesvári Dávid Ferenc egyesület 1926 évi november hó 15-én este 8 órai kezdettel az imaterem helyiségében Dávid Ferenc halálának emlékére műsoros emlékünnepeket rendezett. A magyar unitáriusok első és vértanu püspökének emlékére rendezett műsor minden egyes száma kitűnően sikerült és a megjelent közönség által méltó elismerésben részesült.

— **Zanardi-Landi grófnő naplója.** Néhány héttel ezelőtt megkezdte a Brassói Lapok annak a szenzációs naplónak a folytatását közlését, amelyet Zanardi-Landi grófnő, Erzsébet császárné és királynénak az udvartól távol nevelt leánya adott ki, s amellyel bizonyítani akarja, hogy ő tényleg leánya volt az uralkodópárnak. A napló folytatásai az utóbbi időben anyaghiány miatt csak ritkábban jelenhettek meg, ma azonban újból megkezdjük a feltétlenül érdekes napló folytatásának közlését, s abból a jövőben hetenként két-három folytatást adunk.

A világsajtó humora

— A kedves nagybátyja mondta, hogy szíjjak uraságodnak, okvetlen fog tőlem rendelni valamit.
— A nagybátyám? Hiszen az már meghalt.
— Igen, kérem, ezek voltak az utolsó szavai.

— **Előfizetőink figyelmébe.** Az 1927 évre szóló könyvnaptáraink már megjelentek s mivel a nagy érdeklődés következtében készleteink előreláthatólag hamar elfogynak, felhívjuk mindazokat az előfizetőket, akik a kedvezményes áru naptárra igényt tartanak, hogy megrendelésüket a megfelelő összeggel együtt küldjék be a kiadóhivatalunkhoz. Mint minden évben, úgy ezidén is 25 százalékos árkedvezményrel küldjük naptárainkat rendes előfizetőinknek. Alább közöljük a kedvezményes árakat (zárójelben a rendes árak). Nagy Regélő Naptár 34, (45), lej, Magyar Gazda Naptár 26 (35) lej, Szent családi naptár 22 (30) lej, Kis családi naptár 18 (25) lej. Postai megrendeléseket az ár és 5 lej portó ellenében ajánlva intézzük el.

— **A német kommunisták a volt trónörökös letartóztatását követelik — gyors autóhajts miatt.** Berlinből jelentik: A porosz országgyűlésen a kommunisták interpellációt terjesztettek be a német trónörökös kiváltságos helyzetéről. Az interpelláló azt kérdezte a kormánytól, hogy miért nem büntetik meg a volt trónörökösöt, aki az uccákon vadul száguldozik automobiljával, és követelte, hogy az államrendőrség emiatt okvetlenül tartóztassa le.

— **Mi van a volt Máv alkalmazottak nyugdíjügyével?** A Makutz Gyula elnökelete alatt álló nyugdíjügyi bizottság beszámolt az októberben tett budapesti út eredményéről. Mindennütt megnyugtató választ kaptak; a magyar kormány a román kormánnyal egyet értően akarja megoldani a romániai volt Máv alkalmazottak ügyét. Beható tárgyalásokat folytattak a volt Máv nyugdíjasok vasúti szabadjegyei dolgában is. A Majerik-egyesület, mely harmadfél millió koronától öt millió koronáig terjedő segélyeket folyósít, a tagok jogosságát szintén rendezni kívánja és ez zel Makutz Gyula elnököt bízta meg. Most a CFH vezérigazgatóságának jóváhagyása szükséges.

— **Megfukott a Belvárosi Színház.** Budapestről jelentik: A Belvárosi Színház finanszírozására vonatkozó tárgyalások a súlyos feltételek miatt eredménytelenül lezárultak. Erre a színészek elhatározták, hogy ma már nem tartanak előadást. A színház egyébként holnap akarja tíz éves fennállását megünnepelni.

— **Véresre verték egymást a válófélben levő házastársak.** Lugosi tudósítónk jelenti: Kinos uccai botrányt idézett fel Lugos főuccáján Bulgarescu Demeter pénzügyi tisztviselő válófélben levő feleségével. Bulgarescu a folyamatba tett válóper ügyével kapcsolatban összetalálkozott egyik lugosi ügyvéd irodájában feleségével, akit az ügyvédtől ki-jövet, az uccán hangos szitkozódás kíséretében ütlegetni kezdett. A válófélben levő asszony viszonzni kezdte férje ütleget, amiből aztán pillanatok alatt parázs uccai verekedés fejlődött ki. Az épületes látványt az uccán nagy tömeg nézte végig, mígmen a rendőrség véget vetett az uccai háborúnak s a váló házastársakat a rendőrségre kísérte, ahol a férfit négy, az asszonyt pedig két napi elzárásra s mindkettőt érzékeny pénzbüntetésre ítélték el uccai közbizonyi okozásért.

— **Háztulajdonosok országos kongresszusa Brassóban.** Vasárnap, november 21-én délelőtt tíz órakor a szécs iparegyeleti épület nagytermében a romániai háztulajdonosok országos kongresszust tartanak.

(*) **Apolló Mozgó.** Szerda, csütörtök és pénteken a hatalmas sikert aratott Pompeji utolsó napjai fut. Az előadások d. u. 3—6, 6—9 és 9—12-ig lesznek megtartva. Szombattól az UFA filmvár hatalmas alkotása: A három kakuk óra lesz vetítve.

(*) **Aki a közeledő tél hosszú estéit kellemesen akarja eltölteni, az csak a »Teáskanna« védjegyű teát használja.**

(*) **Dr. Bentia Szevér** szakorvos belső, női, bőr, vér bajok rendelőjét Kolostor-ucca 11 szám alá helyezte át. Rendelés 11—1 s 3—4 óráig. Elektrotherápia. Radiófor. Injekciós kurák.

Világszenzáció!

2400

„A három kakukóra.”

UFA-film. — Szombattól az Apollóban

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

Paganini

Lehár új operettjét mutatta be tegnap a kolozsvári színház. Lehárnak ebben a művében is erősen mutatkozik a zeneszerzőnek az a törekvése, hogy az operett műfaját tovább fejlessze, annak kereteit kiszélesítse. Hogy ennek a továbbfejlesztésnek lehetőségét abban látja Lehár, hogy az operett zeneileg az operához közelítse, nagy helyet adjon a szabad ariosóknak, operai pathoszt vigyen bele az operettbe, szóval az operettel zeneileg is elhomályosítsa (ami a librettónak rémes komoly szindarabbá való átalakulásával együtt jár) — mindez oly elméleti álláspont, mely ellen súlyos esztétikai érvekkel lehet harcolni, de amely elveszti gyakorlati jelentőségét, ha a zeneszerző művészi ereje, az új irányt inspirált és meggyőző művekkel tudja igazolni. Ez az eset a mai Lehárnál nem forog fenn. Lehár invenciója szegényes, lankadt a Paganiniben ép úgy, mint a Frisquitában, (mely gondoljuk a Paganinét megelőzte). A Paganini annyiban rokonszenvesebb, hogy librettója szórakoztatóbb, mint az említett zeneileg és szövegileg önkéntelen Carmen paródiáé. Ugyan Paganini hegedülésének a bécsi »süsses Hölzel« vidékére való transzponálása nem nagyon elbájoló dolog. Egyébként Lehár virtuóz technikai tudása, rutinos verveje (ilyen van!) ebben a munkájában teljes mértékben jelen van.

Karácsonyi Lili játszotta a női főszerepet. Temperamentumos játékaival szép és határozatosan kezelt hangjával, briliáns délszaki hevű táncával, karcsu szépségével és pazar toalettjeivel elragadta a közönséget. Dajka M. igen tehetségesen és bájosan alakította szubrett szerepét. Tolnay Akosban, ki Paganinét játszotta, egy jóhangú, énektudásos játékban, megjelenésben egyaránt, kiváló operetténekezéssel ismerkedtünk meg. Ihász Aladár igazi komikai tehetség: díszkrét eszközökkel nagy hatásokat tud elérni. Az operett rendezése ügyes, az egész előadás kellő lendületes. Stefanidesz karnagy jó vezényelt, de a zenekarnak rossz napja volt. (A szereplők figyelmébe ajánljuk a »Maestro« szónak helyes kiejtését.)

H. H.

— **Menetrendváltások.** November 25-ével az alábbi menetrendváltások lépnek életbe: A Bukarest—Nagyvárad között közlekedő 325 számú személyvonat indul Brassóból délután 15 óra 42 perckor az eddigi 14 óra 55 perc helyett. A 328 számú személyvonat Bukarest felé indul Brassóból délután 13 óra 46 perckor, az eddigi 13 óra 55 perc helyett. A 487 számú személyvonat Mádéfalva felé indul Brassóból délután 15 óra 30 perckor az eddigi 15 óra helyett.

Magyar színház műsora:

Szerda. Akácfavirág, operett. (Lengyel Irén, Tolnay Andor, Ihász Aladár, Leövey Leó, Selmecy Mihály felléptével.)

Csütörtök. Drága kicsi buksi. Operett (Neményi Lili, Tolnay Andor, Ihász Aladár, Leövey Leó fellépésével.)

Péntek. Marica grófnő. Operett. (Karácsonyi Ily, Tolnay Andor, Ihász Aladár, Leövey Leó, Selmecy Mihály, Dajka Margit, Miklóssy Margit felléptével.)

Szombat. Délután: Nagymama, ifjúsági előadás.

Este: Szomorúságának énekese. Tragikomédia. (Izsáky Margit, Forgács Sándor, Kemény László, Mihályffy László, Miklóssy Margit felléptével.)

Vasárnap: Délután: Liliom.

Este: Cárno. (Poór Lili, Forgács, Kemény, Marsi Gizi, Hoykó felléptével.)

Hétfő: Szeretek egy színésznőt. (Poór Lili, Marsi, Forgács, Mihályffy, Hoykó Ferenc, Kemény, Laczko Aranka felléptével.)

Meg lehet már váltani a jegyeket a kolozsvári magyar színház összes előadásaira. Szombaton este lesz a kolozsvári társulat leggrandiózusabb produkciója: Ossyp Dymov orosz író híres darabja, a »Szomorúságának énekese« fog színrekerülni. A darab magával ragadó mesészerűsége, sajátságos zsidó miliője, hol könnyeket sajtoló, hol kacagásra indító groteszk helyzetei, mely értelmességgel valóságos extázisra ragadták a kolozsvári közönséget s bizonyos, hogy Brassóban is elementáris hatást fognak kiváltani. A darab főszerepeit természetesen ugyanazok fogják itt is játszani, akik Kolozsvárról diadalra vitték: Izsáky Margit, Marsi Gizi, Laczko Aranka, Miklósi Margit, Forgács Sándor, Mi-

hályfi László, Kemény László, Hoykó Ferenc, Mester Tibor. A darabhoz teljesen új kubista díszletek, kosztümök készültek s ez is külön meglepetés és látványosság lesz. Vasárnap két előadást tartanak a kolozsváriak: Délután 3 órakor Molnár Ferenc leg-Lengyel Irén, Dajka Margit, Tolnay Andor, élete és halála-t adják, mérsékelt helyárrakkal, Forgács Sándorral a címszerepben. Vasárnap este 8 órakor tartja meg a kolozsvári színház a Cárno előadását, Poór Lilivel a címszerepben. A kolozsvári közönségnek az volt a véleménye, hogy évek óta a Cárno volt a legkövetkezőbb, legharmonikusabb előadás. Poór Lilinek ez a legparádésabb szerepe, káprázatos toalettjei pedig a szenzáció erejével fognak itt hatni. A Cárno-ben Poór Lili mellett Forgács Sándor, Kemény László, Hoykó Ferenc, Mihályffy László, Marsi Gizi fogják a vezető szerepeket játszani. Hétfőn este lesz a kolozsvári bucsu-előadása. Fodor Lászlónak, a dr. Szabó Juci szerzőjének legújabb, színpadon szellemes, kifogyhatatlanul ötletes vígjátékát fogják bemutatni, amelynek sokatígérő címe: Szeretek egy színésznőt. Poór Lili lesz a főszereplő, partnerei pedig Hoykó Ferenc, Kemény László, Marsi Gizi, Miklósi Margit, Mihályffy László, Forgács Sándor, Lantos Béla.

Mindezekre az előadásokra a Redout elővételi pénztára már árusítja a jegyeket, a melyekről tanácsos előre gondoskodni, mert az előadás napján egyetlen jegy sem lesz már kapható, olyan lázas a közönség érdeklődése minden este iránt.

Drága kicsi buksi. Az idei évad nagy operettságára minden valószínűség szerint a Drága kicsi buksi lesz. A zenéjét az Artatlan Zsuzsi és Hermelines nő világhírű komponistája, Gilbert csinálta s egyik ragyogó szám a másikat követi Kilenc káprázatosan ügyes táncatrakció tarkítja a kacagtató szöveget. A csütörtöki bemutatón Neményi Lili, Dajka Margittal, Tolnay Andorral, Ihász Aladárral, Leövey Leóval, Selmecy Mihállyal, Mihályffy Lászlóval.

Pénteken Marica grófnő. Pénteken este a múlt szezon legsikerültebb operettjét a Marica grófnőt újítják fel a kolozsváriak. Híresebb darabját, a »Liliom, egy csirkefogó« Ihász Aladár, Leövey Leó és Selmecy Mihály játsszák a főszerepeket.

(*) **Ligeti Pál** november 25-én előadást tart zenéről és irodalomról és azok befolyásáról a kultúra fejlődésére, 27-én pedig Zillich Henrik saját még ki nem adott költeményeiből és prózájából felolvasást tart. Mindkét előadás a szász gimnázium nagytermében lesz. Jegyek a Klingsor hangversenyirodában kaphatók.

Itt vannak

az új világslágerek!

2870

Kis Komárom, Nagykomárom. Charleston-Fox. Nagyobb sláger mint a Valencia. lej 40.—
Ró, Ró, Rozi, lej 36.— Moravetz kiadás, mindenütt kaphatók.

SPORT

(x) **A Sparta hazatérése Prágába** valószínűségi diadalmenetet jelentett a cseh bajnokcsapat számára. Ezernyi tömeg várta a pályaudvaron a fáradt utitársaságot és olyan nagy volt a tolongás, hogy több utas nem tudott a vonatjához jutni. A prágai együttesből egyébként csak Cervený maradt Amerikában, míg a többi leszerződött ugyan, de ennek ellenére visszatért a Moldova partjára.

(x) **Az FC Barcelona győzött Párisban.** Az FC Barcelona, amelyet oly nehezen lehet kimozdítani szűkebb hazájából, vasárnap Párisban szerepelt, és 4:1-re győzött a Red Star ellen.

(x) **Irország is protestál Amerika játékos »szípkázásai« ellen.** Az ír szövetség a minap átiratot intézett az amerikai szövetséghez három játékos ügyében, akik otthoni szerződéseiket megszegve »angolosan« eltávoztak az Újvilágba. Az amerikai szövetség válaszában kijelentette, hogy nyilvántartásában egyik játékos sem szerepel, de az írek nem elégedtek meg, hanem áttették az ügyet elintézés céljából a FIFA-hoz azzal a megjegyzéssel, hogy a három Amerikában »ismeretlen« játékos a Philadelphia FC színeiben rugja vigan a labdát.

(x) **Francia boxolók Németországban.** A nagy világháború után lassan mindjobban veszít a gyűlölködés ereje. Erre mutat az is, hogy Berlinben december 3-án a Westen és a Maccabi sport klubok közös rendezésében első ízben fognak francia boxolók német földön német boxoló ellen ringbe szállni. A franciáknak nem lesz ez az egyetlen mérkőzésük Németországban, mert Berlin után még Dortmundban és Chemnitzben is starthoz állanak.

(x) **A svédek nem vesznek részt az amsterdami olimpiáson.** Budapestről jelentik: Johanson svéd szövetségi elnök kijelentette, hogy a svédek nem fognak résztvenni az amsterdami olimpiáson. A svéd csapat távolmaradását annak tisztá amatőr voltával indokolja. A svédek szerint az olimpiáson résztvevő amatőr csapatokkal szemben a svéd együttesnek behozhatatlan hátránya volna. A svédek Budapestről Berlinbe utaztak, ahol még egy mérkőzést játszanak. A svédek csatlakoztak a magyar, osztrák, cseh futbaltriáshoz és résztvesznek az európa-kupa mérkőzésén.

(x) **Küzdelem az európa-bajnoki címért.** A nagy bajnokokra ugyancsak rossz napok járnak. Londonban az angol Gipsy Daniels 15 menetes mérkőzésben pontozással biztosan verte az európa-bajnoki cím birtokosát, a belga Fernand Delargeot.

A hirdető meg fogja Önnek köszönni, ha megrendeléseknél vagy érdeklődéseknél megnevezi a Brassói Lapokat.

Aki jó naptárt akar

az csak ezeket vásárolja:

Brassói Lapok	Nagy Regelő Naptára	Ara 45.— lej
Brassói Lapok	Magyar Gazda Naptára	Ara 35.— lej
Brassói Lapok	Szent Családi Naptára	Ara 30.— lej
Brassói Lapok	Kis Családi Naptára	Ara 25.— lej

Ne

fogadjon el mást

mert ezek a legjobban összeállított, legtartalmasabb és legszebben kiállított magyar könyvnaptárak. Kaphatók mindenütt vagy megrendelhetők postán az ár és 5 lej portó előzetes beküldése ellenében a

Brassói Lapok Könyvosztályától, Brassó
Viszonteladónak magas rabattot nyújtunk. — Tegyenek próbarendelést!

KÖZGAZDASÁG

Nemzeti Gazdasági Kongresszus a földművesek és ipari munkások érdekeit összhangba akarja hozni a vállalkozók érdekeivel

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A munka megszervezése és elcsélt ki legjobban a különbséget a fogyasztó és a termelő között és mivel eddig talán egyetlen mozgalom sem igyekezett az ellentéteket kiigyeztetni, mindegyik a másik tekintetbe vétele nélkül igyekezett érdekeit megvédeni, hosszú és hatalmas harc indult meg munkás és termelő, munkás és fogyasztó, termelő és fogyasztó között. Annnyira ellentétesnek látszanak ezek a különböző érdekek, hogy már csak az egyik osztály uralomra jutásától vártak megoldást, holott a legutóbbi, Amerikából idehallatszó hangok szerint más megoldás is elképzelhető. Az amerikai tőke felfogásában ma már osztozik az angol tőke és a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal, amely ezeknek a kérdéseknek a forralom nélküli elintézésére van hivatva, elérgettnék látja az időt arra, hogy a világ gazdasági plénuma elé terjessze a kérdést és a nagy diszharmonióból összhangot hozzon ki.

Valószínűleg még ebben a hónapban kezdődik meg a Nemzetközi Gazdasági Kongresszus második ülésszaka és a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal az amerikai és angol tőke mai hangulatát alkalmasnak látja arra, hogy a Népszövetségtől a kongresszus programjának kiszélesítését kérje. A napokban küldte be egyes közgazdasági problémákban végzett tanulmányainak kivonatát a javaslatok, melyek éppen úgy vonatkoznak az ipari munkásokra, mint a mezőgazdasági munkásokra és amelyekkel nemzetközi szinten szeretné megoldani az ipari és mezőgazdasági munkásmozgalmak kérdéseit, a munkások érdekeinek megvédésével és gyakorlatiabb felhasználásával.

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal beadványa a következő pontokkal foglalkozik: A magán- és társas fogyasztási vállalatok költségeinek megosztásai ügyében lefolytatott ankét adatainak összehasonlítása.

A gabonakereskedelemből és a tejtermékek elosztását végző nemzetközi kereskedelem és fogyasztási szervezések szerepe.

A munkásmozgalmakra és a kivándorlásra vonatkozó törvényhozás.

A munka tudományos megszervezése Európában.

A mezőgazdasági termékek termelési költsége és a munkaköltség; hogyan szerepel a munkaköltség a termelési költségek között.

A munkások életnívója a különböző országokban.

A beadvány utolsó pontja három fő kérdésre oszlik: mennyit tesz ki a munkás jövedelme aranyfrankban, mennyi a tulajdonosi jövedelme és jövedelmének vásárlóereje, mennyibe kerül a különböző kamukba osztható munkások háztartása?

A fenti kérdések mielőbbi megtárgyalásának szükségessége tette, hogy az angol gyarmati munkássága észrevette Anglia mostani gazdasági és napról-napra bátrabban lép Anglia ellen. A gyarmatok a Munkaügyi Hivatalnak aktív tagjai a nagy nemzetközi munkamegalakítás óta, azonban a munkások körében csak kevés eredményt értek el az alkotmányai miatt. Így például egyes országokban, ahol tízenhat-husz convenciót vizsgáltak meg a kamarák, csak négyet ratifikáltak azokból.

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal a gyarmati munkáskérdéseit össze szeretné kapcsolni az európai munkáskérdéssel és a Hivatal igazgatója, Albert Thomas emiatt is részt vesz a napokban Londonban tartott gyarmati konferencián.

Mint a Brassói Lapok már megírta, Amerika élénken érdeklődik az európai munkásmozgalmak és a tőke szerepe iránt és keresni szeretne arra, hogy beavatkozzon Európa ipari kérdéseibe. Valószínű, hogy ebben nagy szerepet játszik az is, hogy a legújabb piacot szeretne Európában és a gyarmatokon. Ez fogja Amerikát a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal tagjai közé is ker-

Amerika érdeklődésére vonatkozólag ad a Hivatal egyik utóbbi kiadványát, amelyben az amerikai nagyvállalatok legutóbbi tanulmányutjával foglalkozó amerikai nagyvállalkozók két napot

töltöttek Genfben, ahol tisztába jöttek a Népszövetség és a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal szervezetével és céljaival, azután Anglia, Belgium, Németország, Olaszország és Franciaország nagyobb gyárainak vezetésébe nyertek betekintést.

Az amerikai nagyvállalkozók csak utjuk végén nyilatkoztak hivatalosan bevezetett utjuk kitűzött céljáról. A most már közzétett nyilatkozat szerint a helyszínen akartak meggyőződni Európa munkáviszonyairól és munkásrendszereiről, meg akarták ismerni több európai állam gazdasági helyzetét és összeköttetést szereztek Európa vezető embereivel. Érdekes, hogy a vezető embereknek nem a politikusokat, hanem a gazdasági vezető embereket tekintették.

Semmi kétség aziránt, hogy Amerika bele akar szólni az európai és gyarmati munkáskérdésekbe, viszont az is bizonyos, hogy ez is siettetti a Nemzetközi Munkaügyi Hivatalt a munkáskérdések gyors megoldása felé, hogy a beavatkozni készülő Amerikát bevezetett tények elé állítsa és ezzel is mentse a kétségtelenül sokkal gyengébb európai tőket az amerikai versenytől.

á. f.

A MAI PÉNZPIAC

Szerda, november 17

A világlpiacon a francia frank rohamos előretörése és Milánó visszaszerezte tegnapi elvesztett pozícióját.

A belvárosi piacon, tekintettel a meddő esedékségekre az üzlet valamivel szilárdabb, de a pénzhány miatt inkább csak átmeneti jellegű. Délben egy svájci frank 35.30 lej, egy dollár 183 lej, egy olasz lira 7.72 lej, egy német márka 43.65 lej, egy angol font 887 lej, egy francia frank 6.27 lej, egy cseh korona 5.44 és fél lej, egy osztrák schilling 25.95 lej, egy lejért 390 magyar korona.

Zürich. Devizák. Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 125 és egy nyolcad, egy dollár 5.18 és fél, egy angol font 25.15, száz francia frank 17.42 és fél, száz olasz lira 21.50, száz cseh korona 15.35 száz dinár 9.15, száz lej 2.86, tízezer magyar korona 0.7255, tízezer osztrák korona 0.7315.

(—) Ulést tart a román bankok szövetsége. Bukarestből jelentik: Ma délután hat órakor a bukaresti Bank Szövetség igazgatósági ülést tart a Banca Nationala házában. Miután a Bank Szövetség az ország legelőkelőbb pénzügyi testülete, s csak kivételes alkalmakkor hívják össze, a mai értekezlet nagyjelentőségűnek ígérkezik, s azon az új banktörvényt fogják tárgyalni. A kisebb-ségek közül Gyárfás Elemér, Blaskovics volt szenátor és Schullerus Testnek jelen.

BETTAUER

világsikert aratott regényei magyarul:

Asszonyvásár	215.—
Nagyváros, zsidók nélkül	195.—
Elszabadult erkölcsök	195.—
Kitaszított	215.—
A vérző szerelmes	240.—
Ököljog	190.—
Lelkiismeret nélkül	190.—
Aki 3 óráig volt asszony	190.—
A fekete hétfő (A bűn útján)	170.—
Asszonyfaló	170.—

Póztai megrendeléseket azonnal elintézi a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

Húsgyógy- és gyermek-kópos- és mesekönyvekben nagy választék.

A Brassói Lapok hirdetéseit naponként százezer ember olvassa

FUIMUS

Regény

Írta: JUSTH ZSIGMOND

6

— Képzeldje méltóságos ur, a molnár vásárnaponként glaszé-keztüben jár. Er ist ein schlechter Mensch. Es az árendás csak ivott és csak beszélt. Semmi remény, hogy hamar elkötrődjék. Lőrincz csak hallgatta s egykedvűen mosolygott. Egy világért se lett volna uavariatlan egy rangja alatt s pláne vele függőségi viszonyban levő emberrel.

Egy negyed-óra múlva már tele volt a szoba. Lőrinczet körülvetie »udvara«.

Gábor idegesen izgett-mozgott székén.

— Kérlek Lőrincz, siess az öltözéssel. Igen sok dolgom volna veled. Hiszen már olyan rég nem láttalak — szólalt meg egyszerre s amazokat egy rövid főhajrással üdvözölve, gyors léptekkel elhagyta a szobát.

10.

Megállt a kastély terrassán. Még minden úgy van, mint évek előtt volt, nem változott semmi. Mintha csak be se járt volna Európát, mintha csak benső világában se változott volna semmi. Öccse életmódja is csak a régi. Ime, körülötte udvara. Csak kis uralkodó herceg, mint volt. Szinte sohase lehetett Lőrinczzel egyedül beszélni, mindig volt valaki vele, hol a titkár, hol a tisztartó, hol más. Gábort ezek nem szerették, büszkeségnek véve nála azt, a mi csak végtelen exkluzivitás volt. Gábort csak a benső ember érdekelt s csak a magányt és az intimitást értette meg; a nagy tömegtől félt, a nagy tömeg visszatetszett neki.

Hogy lesz majd ezekkel? Hisz öccsét udvara nélkül el se képzelte, önmagát meg ezekkel éppen nem. Hogy lesz?

Gábort töprenkedéséből Lőrincz riasztotta fel. Ott állott előtte vadászruhában, csizmában, fején vadászkalappal; kedvenc foglalkozásához: a vadászathoz mértén.

A két fiú körülbelül egyforma magas lehetett, azonban testük alkatában csak úgy, mint arckifejezésükben, különbözők voltak. Lőrincz egész lényé lágy, rugékonny jellemű árulta el. Feje kerek volt, rövid, sötétbarna haja lágy fürtökbe olvadt nyaka körül. Sűrű szemöldökei élesen váltak el halvány olajbarna homlokáról. Nagy fekete szemével messze nézett. Egyik szeme alján némelykor előtűnt a szeme fehére, s ez arckifejezését végtelenül álmódzóvá tette. Husos orra, felvetett ajkai, gömbölyű álla érzékenységről beszéltek. Míg Gábor minden mozdulata gyors és rövid volt, addig Lőrincz lassu méltósággal, hosszú ütemben mozgott. Lényé legtöbbször nyugodt egyszerűséget lehel, pedig nem volt az. Külsőleg volt valami egyéniségében egy magyar paraszt vagy nagyurból (e két határos és hasonló a típusból), azonban ha ingerült lett, arca nyugodtsága eliramlott. Szemei összehúzódtak, álmódzó kifejezésük megszűnt. Ilyenkor haragszik s a kire nehezettel, azzal mindig tuludvarias. Ilyenkor, ha az illetőnek tán kezét nyújt, jobbát mindkét kezével fogja meg. Tulnyúl, ilyenkor szláv. Enjének ez oldalából fakadt a töprengő skrupulista, Niffor Lőrincz, ki fél az élettől, fél a haláltól, fél az emberektől s önmagától. Ki keres, kutat önmagában s viszi a hajszálhasogatás felé a gondolata. Ha aztán az érzés kerekedik felül nála, akkor művész. S bár csak öntudatlan, de testestől-lelkestől művész. Erzi a természetet, érzi az embert s érzésén keresztül gyakran (de nem mindig) látja benső képzeletét is. Es e furcsa keverékben: a folytonos öntudatos gondolkodás s öntudatlan érzésben van a lényege, egyéniségének essenciája. Ha meg az érzékiség hozza mozgásba lényét, megint más alakot ölt. Ilyenkor gyakran a pillanat hatása alatt, nem lát tovább az orránál. Arca ilyenkor szinte gömbölyű lesz, szemei kerekre nyílnak, szinte még az orra is nevet.

Külsőleg csakugy, mint bensőleg, van valami benne a nagy felinéből. Olyan, mint egy fiatal párducz.

A két fiú egy pillanatig szembe nézett egymással. Gábor kicsibe mult, hogy öccse udvaráról nem kezdett neki beszélni. De — szerencsére — elnyelte gondolatát s karját Lőrincz karjába öltve, sétára indult vele. Előbb a terrasse baloldalán levő virágoskert felé mentek. Hallgatott mindkettőt, nem tudtak volna hamarjában semmit se mondani. Önmagukba mélyedtek. Lassan, szinte holdogán ballagtak egymás oldalán. Egyszerre a virágoskert egy sarkában, egy óriási lúgas előtt megálltak.

(Folytatjuk.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Legjobb, legszebb és legolcsóbb újdonságok!

Bel- és külföldi ruhaszövetekben,
versenyen kívüli árak**GH. SOCI**

Brassó, Kapu-utca 27. 2350

Keresünk Brassó és vidékre készpénz,
esetleg megfelelő garanciával rendelkező
szervezőképes rayon képviselőt.háztasszonyoknál nélkülözhetetlen
szabadalmazott cikkek bevezetésére.Ajánlatokat sürgősen, esetleg személyesen kérünk:
"UTILITAS" Oradea céghez, Str. Szaravessky 13.

23048—1926. szám

**Beiratkozási és látogatási
igazolványok.**Azon ifjak, akik f. é. augusztus hó 1-ig
beadták a katonai szolgálatuknak, tanulmá-
nyok folytatása végett való elhalasztása iránti
kérvényeiket, a Cercul de Recrutarehoz, ezen
kérvényhez való csatolás végett és annak el-
intézése érdekében felterjeszteni tartoznak

1. 1926 évi december hó 1-ig.

A főiskola részéről kiállított beiratkozási
igazolványt (certificat de inscriere) eredetiben
és hiteles román fordításban.

2. 1927 évi január hó 1-ig.

Szintén a főiskola részéről kiállított lá-
togatási igazolványt (certificat de frecvență)
eredetiben és hiteles román fordításban.Mindazon ifjak, akik fent említett ig-
azolványokat a fenti határideig be nem ter-
jesztik, el vesztik a szolgálat-elhalasztás iránti
igényüket, megbüntettetnek és azonkívül ka-
tonai szolgálatra behivatnak.

Brassó, 1926. november 12-én.

9988

A polgármester.

Cipészek figyelmébe!Felhívjuk b. figyelmüket a Bőriparosok Áruháza, hol
állandóan raktáron vannak: bel- és külföldi talpak, aljak,
nyakak és bőrök különféle színekben, valamint cipő-
felsőrészek. Mérések utáni megrendelések a legolcsó-
bb árak mellett készíthetők. — Vidéki megrendelése-
ket azonnal elintézzük.

9707

Brassói Bőriparosok Áruháza
Brassó, Kolostor-u. 23.

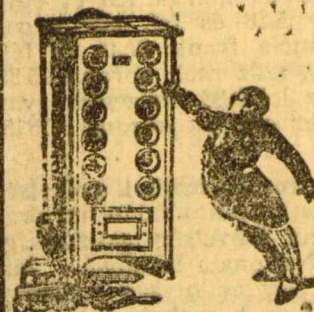
Legújabb szenzáció!

Gummi kötények

10000

R. TABAK & CO.-nál
Kapu-utca 38 sz. alatt.**APRÓ HIRDÉTESEK**Egy szó ára 6 lej. — Vastagabb betűvel 12 lej. — Állási keresőknek 25% engedmény.
Legkisebb hirdetés ára 60 lej.Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, aki
pontosan továbbítja azokat kiadó hivatalunkhoz. — Csak válaszbélyeggel felszerelt
kérdőzőküldésekre válaszolunk.**Vétel — eladás**Motorok: Szívógáz
12—35—50—55—60 H. P.
Diesel 45—60 H. P. Ben-
zin 5—5—10—20—25—35
H. P. Gőzgépek: 70 H. P.
condensatoros félstabil
40 H. P. felstabil. Ganz
hengerek 600x290. Schiel
féle szikszák, 4—6 rétlék,
Revolver felcserepre-
sek, Hidraulikus cement-
téglaprés. Azonnali száll-
ításra, több évi fizetésre
eladók. Friedrich Testvé-
rek Gépgyára, Temesvár.
2335Cukorkák, csokolá-
dék és karamellák
minden gyármányuk
nagy választékban ere-
deti gyári árak mellett
legolcsóbban beszerezhe-
tő bármilyen tételben. —
Gál Bélánál, cukorka üz-
let Kapu-u. 61. szemben
a Koronával. 9928Eladó Benkő Árpád
árkosi gazdaságában 300
mázsá válogatott Wolf-
mann burgonya. 9961Ház eladó, nagy telek-
kel vagy telek nélkül. Va-
lea-tei 12. (Bolgárszeg)
Tudakozódni Pódu-Cre-
tului 18.Elegáns hintó olcsón
eladó. Brasovia, keksz-
gyár Derestye. 10001Keresek egy pár 4-ös
francia követ megvételre.
Sándor Béla, Kőpecz. 9995**Gatter 18 eladó. Cím:**

Gépvásár Kulcs 43 9997

Használt de jókarban
levő ebédli és hálószo-
ba berendezés elköltözés
miatt sürgősen eladó. Vár-
utca 10 kerti lakás. 9991Rövid zongora kifo-
gástalan állapotban elő-
nyös árban eladó. Közé-
lebbi felvilágosítást ad
Szegő, Hosszu-u. 9. 9994**Állást keres**Fűrészgári gépész, el-
sősorú 18 évi nagy gyá-
orkorlati állást keres. Vi-
dor Cluj. Str. Dragalina
28. 9985**Állást nyerhet**Egy kertész (nő) ki-
veteményes és virágok
kezelését teljesen érti,
azonnal felvétetik. Lakás
biztosítva. Bővebbet Kör-
ház-u. 62. I. em. 9970Keresünk azonnali be-
lépésre, villamos motor
tekercselőket. Energia Mo-
torgár Cluj. 9953Gépszett keresünk azon-
nali belépésre. Megkiván-
juk a fűtőmunkaalkó gé-
pekben, elektromosság-
ban valamint az eszter-
gályozásban való teljes
jártasságot. Csak első-
rangú erők személyes je-
lentkezését kérjük. Kocsis
András és Fial gőzfűrészt,
és parkettgyár Brassó.
9996Jobb házból való több
tanuló felvétetik fizetés-
sel. Kertész Henrik bá-
dogos és szereelő vál-
lalata. 9964Ügyes tanuló és var-
róleányt felvesz Dézsnyé.
Kert u. 5. 9993**Lakás**Különbejárattal szép
tisztá bntorozott szoba
kerestetik a belvárosba,
esetleg 2 szoba. Cimeket
kér. Fürdő szoba hasz-
nálatát jellegre a ki-
adóban.**Házasság**Házasságközvetítési
ügyben méltóztatásuk bi-
zalommal "Amor" ház-
sággközvetítő irodához for-
dulni. Cégjelzéstelen le-
velezés, diszkrétio bizto-
sítva. Timişara, I. Str.
Primariei No. 15. 240338 éves diplomás, va-
gyonos jó megjelenésű ur
házasságba lépne hozzá
illő koru hajdennal, el-
válttal vagy özvegyvel.
Csak teljes című levele-
ket. "Hozomány nem fon-
tos" jellegre a kiadóra.Hölgyeim! Ki volna
hajlandó ösálló fiatal-
ember felesége lenni. Vá-
laszleveleiket "Gazdag-
ság 9993" jellegre a ki-
adóhivatalba.**Vegyes****Házasság**el sem képzelhető, ha
nincs a kelengyében sok
szép, eredeti kézi-
munka.**Hölgyek**fizessenek tehát elő az
egyetlen magyar kézi-
munka-lapra a**Tündérújjak**ra. Előfizetési ár 1/évi
190 lej. Megjelenik ha-
vonta. Példányonként
ár 70 lej. Portó 8 lej.
Kapható előfizetési
áron visszamenőleg is.
Írjon azonnal egy meg-
rendelő levelezőlapot.
Brassói Lapok
KönyvosztályánakCipőfelsőrészekből
tíz em elköltözés miatt
galmas helyen lakással
azonnal átadó. Cím 9993
sz. alatt a kiadóban.Nyomdai munkára fi-
talabb embert keres a
Brassói Lapok nyomdájá-**Zene-
kedvelők**rendeljük meg azonnal
Moravetz Karácsonyi
zenealbumát. Zongora
album 240— lej. He-
gedű album 120— lej.
Vidékre portómentesen
ajánlva szállítja aBrassói Lapok Köny-
osztálya2—4 középiskolát ve-
zett, tiz nyomdászta-
nak rekvétetik a Brassó
Lapok nyomdájábaINGYEN van a "ZEPHIR" kályhája,
mert véte ára a legrövidebb idő alatt

megtérül tüzelőben

10 fűt egy szobát 24
kg. fával órán át.

Gyártja: Szántó Dezső és Fia

Erdély és a Bánát legrégibb és legmegbízhatóbb
redőny- és kályhagyára. Oradea, Str. Mátyásfalvi 8.
Telefon 491. — Éccilemez redőnyök, Esztlingeni ia-
redőnyök legjobbk kivitelben.**HUGO STINNES HAJOVONALAK
HAMBURG**HAJÓJARATOK: DELAMERIKABA
BRAZILIABA
ARGENTINIABA
KELETAZSIABA

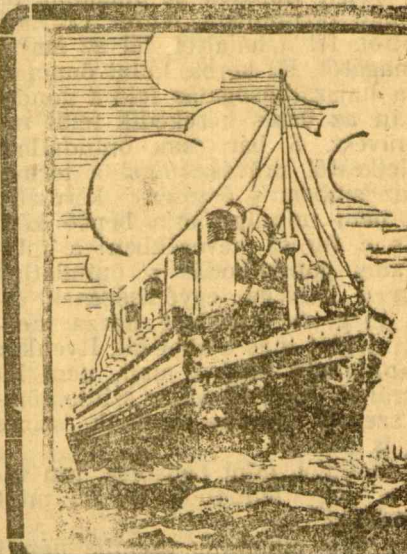
KITÜNŐ ELLÁTÁS. — ELSŐRANGU GÖZHAIK

Felvilágosításokért forduljon a

VEZERKEPVISELETHEZ: 2871

N. Brück & Co. — BUCUREȘTI —
Str. BREZOIANU 12

vagy TIMIȘOARA: Str. Vasile Alexandri 8 (Hunyadi utca)

Aprított és hasáb tűzifa

napi áron való azonnali szállításra megrendelhető az

Általános Kereskedelmi R. T.-nál, Fekete-utca 62

Telefon: 388

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavállalatának körforgógépén Brassóban.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

Megjött! Megjött!

PETROLUX

a csodafény,

a falu villanyvilágítás

Minden petrolum lámpára azo-
nal rászerezhető.Ára 750 lei. Felszerelt asztal
lámpa 1000 lejtel.

Kérjen árjegyzéket.

„Petrolux” Timişoara, II.
Semi-u. 40. 277**Egyetlen háztartás**

sem nélkülözheti Krbekne

A házcukrászat

kézikönyve

című elsőrangú téztáskönyvet. Több száz
receptje világos és pontos utasítást ad a
túrós-csuszától, káposztás-kockától — a
boszorkánykrém, ananász-parfált és lál-
tölt datolyáig minden háziag előállí-
tható sütemény elkészítésére vonatkozólag
ötödik javított kiadás. Most jelent meg.

Tartós felvázson kötésben, ára 40— lej

Kapható mindenütt. — Postai megren-
deléseket azonnal elintézi a kiadó

Brassói Lapok Könyvosztálya